

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Fr. Ioannis Poncii, Corcagia-Hiberni, Ordinis Ff.
Minorvm, Sacræ Theologiæ Lectoris Ivbilati, Olim in
Collegio Romano S. Isidori Primarij Professoris;
Philosophiæ Ad Mentem Scoti Cvrsvs Integer**

Poncius, Joannes

Lugduni, 1659

6. De suppositualitate, ac personalitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95688](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95688)

Deinde certè tum non haberent repugnantiam, & nihil absurdius videri possit quam quod ideo non repugnent quia intelliguntur.

Ad quartum: nempe quod esse, quod creaturæ haberent pro illo priori, quo scientia diuina terminatur ad obiectum primum, esset distinctæ rationis ab esse Chymæræ & consequenter, cum non esset realiter existens, deberet esse aliud medium non habens esse ab intellectu diuino.

Respondet negando antecedens, quia tum non haberent creaturæ esse nisi esse causæ.

Contra quia nisi ipsæ essent ex se possibiles potius quam Chymæræ, profecto neque haberent esse in causa potius quam Chymæræ habent.

Ad quintum: nempe quod nisi creaturæ haberent esse aliquod ex seipsis independentem ab intellectu diuino, non esset ratio, cur homo esset possibilis potius quam Chymæra quia utrumque intelligit Deus per modum, obiecti secundarij.

Respondet, quantum collegi ex numeris 37. & 39. ad quos responsionem remittit, negando sequelam, quia lapis habet ex se formaliter non repugnare; Chymæra non item; sed contra, quæto à quo habeat principiativæ quod dicat non repugnantiam: si dicas quod ab intellectu: cur similiter Chymæra non haberet non repugnantiam: si dicas quod ex ipsamet natura sua intrinseca & non ex intellectu: Ergo haberetur intentum. Et sanè ex terminis apparet ridiculum quod homo habeat etiam principiativæ esse possibile remotum, seu entitatem in qua non est repugnantia ex eo quod intelligatur à Deo, quid enim facit ad hoc intellectus?

Ad ultimum denique, nempe quod creatura non possit habere esse creaturæ ex eo quod intelligatur; quia alias filius Dei esset creatura, quia intelligitur ab intellectu diuino, & habet esse ab illo.

Respondet, quod sicut creatura accipit esse simpliciter à voluntate diuina, ita habeat esse secundum quid ab intellectu, & cum dicitur quod non possit accipere esse creaturæ ab intellectu, quia filius Dei producit per intellectum, ita, inquit, posset dici quod creatura non haberet esse creaturæ à voluntate quia Spiritus sanctus procedit à voluntate qui non est creatura.

Vnde ait inspiciendum quid tribuitur à diuino intellectu vel voluntate productio, si esse necessarium non erit creatura, si esse non necessarium erit creatura.

Contra, quia ut omitam quod non sit inconueniens, sed necessarium admittere quod nō ideo creatura sit talis, quia producit per voluntatem, quia alias certè Spiritus sanctus esset creatura, sed quia producit, aut potest produci contingenter & ipsamet est contingens: si non ideo est creatura quia producit ab intellectu, aut voluntate, sed quia ab illis recipit esse contingens ut vult Mastrius; quæto vnde habeat homo, verbi gratia, quod recipiat esse contingens ab intellectu potius quam Deus, nisi quia ex se habet tale esse, etiam si non principietur neque intelligeretur ab intellectu? Vnde si Deus esset talis naturæ ut non posset intelligere creaturam nisi in tempore, profecto non minus verum esset quod ab æterno creatura non repugnaret: Ergo non ab intellectu diuino habet principiativæ quod non repugnet.

QVÆSTIO VI.

De suppositualitate, ac personalitate.

57. **H**anc quæstionem, quæ hic ab omnibus tractari solet, quia personalitas & suppositualitas est complementum existentie naturæ substantialis, fusè examinaui, in commentario ad quæstionem secundam distinctionis quintæ libri tertij Sententiarum; vnde huc pro studentium commoditate mutato ordine transferenda iudicavi, quæ maioris sunt momenti: & quia plurimæ sunt difficultates, seorsim illas proponam.

Sed in primis aduertendum est? Authores communiter idem omnino intelligere per personam & suppositum, nisi quod persona inuoluat semper naturam rationa-

lem, seu intellectualem ita, ut nulla res dicatur persona, quæ non sit substantia intellectualis; *suppositum* vero dicitur non solum de substantiis intellectualibus, sed aliis etiam tam viventibus, quam non viventibus; tam propriè enim Bucephalus, & quilibet alius particularis equus, ac lapis, dicitur suppositum, quàm Petrus & quilibet particularis homo. Ex quo patet suppositum se habere ad personam quasi superius ad inferius, quia quælibet persona est suppositum, quodlibet autem suppositum non est persona. Vnde quemadmodum ab animali ad hominem non valet subsistendi consequentia, sicut valet ab homine ad animal, quandoquidem non sit verum dicere, est animal, ergo est homo: verum autem sit, est homo, ergo est animal: ita à supposito ad personam non valet subsistendi consequentia: valet autem à persona ad suppositum: nam sequitur benè, est persona, ergo suppositum: non autem sequitur, est suppositum, ergo est persona.

58. *Verum* quia hæc differentia oritur præcisè ex natura, quam habet res, quæ dicitur suppositum, aut persona: non verò ab entitate superaddita naturæ, quæ entitas vocatur personalitas, seu suppositualitas, siue sit positiua, siue negatiua: propterea aduertunt Authores, quod eadem omnino entitas, à qua habet Petrus, verbi gratia, formaliter constitui persona, si afficeret naturam non intellectualem, verbi gratia, lapideam, non constitueret personam, sed suppositum: vnde denominatio personalitatis in entitate superaddita naturæ singulari, est denominatio extrinseca, desumpta à natura, quam afficit; quando scilicet illa natura est rationalis, seu intellectualis: & hinc oritur, quod ad indagandum naturam suppositi seu personæ, proptèr distinguitur persona à natura singulari, nihil conducatur hæc differentia.

Vnde quod resolveretur quoad hoc de persona, equè currit de omni supposito, & è contrà: nam quamuis aliquod suppositum ita distinguatur ab omni persona, ut non possit dici persona, tamen illa differentia, ut iam dixi, oritur ex natura singulari, quam includit: non vero ex illa differentia, quam dicit, quatenus habet esse aliquod distinctum ab esse illius naturæ singularis. Quandoquidem ergo in præsentem examinamus, quid sit illud distinctum, quod persona dicit, & quod non dicit natura singularis, qua singularis est, indifferenter possumus accipere nomen personæ & suppositi, personalitatis & suppositualitatis, non curando de differentia, quam habent inter se ex ratione naturæ, quam includunt: quæ differentia, & valde facile intelligitur, & non deseruit villo modo ad soluendam difficultatem præsentem, nec ad intelligendum Incarnationis mysterium, in ordine ad quod præcipue agitur de hac re.

59. *Aduertendum secundò*, duas definitiones personæ proponi satis communiter à Doctoribus. Una est Boëtij libro de Duabus Naturis; Persona est rationalis natura indiuidua substantia; quæ coincidit cum illa, quam habet Zacharias Episcopus Chrysopolitanus. in Præfatione ad sua Commentaria ad quatuor Euangelia, dicens: Est enim persona substantia rationalis indiuidua; qua etiam vituri Leontius Abb. 1. Altera est Richardi 4. Trinit. c. 22. Persona est intellectualis natura incommunicabilis existentia. Et his duabus descriptionibus, Doctor. 1. dist. 23. q. 1. n. 14. dicit secundam exponere, seu corrigere primam. Cuius ratio est, quod secundum primam anima rationalis separata esset persona, quandoquidem esset rationalis natura indiuidua substantia, hoc est substantia rationalis indiuidua. Sed quamuis hoc verum sit, spectatis verbis præcisè: tamen si intelligatur prima descriptio ad mentem Boëtij, qui intellexit per naturam, non quæcumque naturam, sed completam in esse singulari: & per rationale idem quod per intellectualem ut sic quod est commune Deo, Angelis, & hominibus; & per indiuiduum, singulare incommunicabile: Si inquam, hoc modo intelligatur, prima definitio conuenit in re cum secunda. Quamuis autem in his definitionibus non definiatur suppositum ut sic, nulla enim ex illis potest cōuenire supposito

Eadem formaliter entitas posset esse personalitas & suppositualitas. Dux definitiones personæ.

Utæque in re cōueniant.

equino aut lapideo; tamen ex his facile potest confici descriptio suppositi vt sic, tollendo illud *intellectualis & rationalis natura*, & dicendo: *suppositum est natura substantialis incommunicabilis existentia*. Quæ sane descriptio est tam bona descriptio suppositi vt sic, quam vlla ex prædictis descriptionibus est bona descriptio personæ vt sic.

Ex his ergo descriptionibus, quæ communiter admittuntur, & sine dubio bonæ sunt, si bene explicetur (quod tamē non est adeo facile factum, vt postea videbitur) habemus, quod omnis persona, & suppositum, quæ tale, sit substantia incommunicabilis: unde omnes concedunt incommunicabilitatem aliquam spectare ad suppositum, & provenire formaliter à suppositivitate, & personalitate.

Quam incommunicabilitatem dicit suppositum, seu persona formaliter quæ tale.

60. Quandoquidem, vt iam dixi, persona describitur per ordinem ad incommunicabilitatem, nisi intelligatur quam incommunicabilitatem dicat, non poterit cognosci natura eius, nec poterunt consequenter intelligi prædictæ descriptiones: id ergo hic examinandum.

Aliqui dicunt incommunicabilitatem, quam dicit suppositum formaliter, seu quam tribuit suppositivitas, esse incommunicabilitatem oppositam communicabilitati, quam dicit accidens, illam scilicet, à qua habet substantia non posse communicari alicui tanquam subiecto inhaerentis, provt potest accidens. Hanc sententiam videtur tenere Suarez, dum asserit, vnum ex effectibus formalibus suppositivitatis esse reddere naturam independentem à subiecto inhaerentis. Sed communiter & merito reiecitur, quamvis non ab omnibus satis efficaciter impugnetur, vt videri potest in commentario supra num. 61.

Impugnatur autem efficaciter quia omnis substantia completa siue incompleta, habet ex se ineptitudinem ad inhaerendum; ergo non est superaddendus aliquis modus separabilis ab ipsa, ex qua ista ineptitudo formaliter proveniat. Consequentia est evidens; probatur antecedens, quia si per impossibile poneretur natura substantialis humanitatis absque modo aliquo separabili, haberet illam ineptitudinem. Secundò, quia accidens ex se habet aptitudinem ad inhaerendum absque modo superaddito: quamvis enim aliquod accidens, vt inhaereat, actu indigeat modo inhaerentiae actualis superaddito, tamen non omne accidens tali modo indiget, nam relationes, per modum aliquem à se distinctum non inhaerent, sed seipsis; neque vltimum accidens indiget modo distincto vt dicatur aptum inhaerere: ergo substantia non indiget modo distincto, vt dicatur inepta ad inhaerendum.

61. Dices hinc optime sequi, quod substantia non tribuat ineptitudinem ad inhaerendum; sed cum hoc tamen posse stare quod tribuat negationem inhaerentiae actualis.

Et confirmari potest, quia accidens, licet non habeat à modo distincto aptitudinem ad inhaerendum, habet tamen à modo distincto actu inhaerere.

Contra, quia substantia ita habet ineptitudinem ad inhaerendum, vt non possit nec de potentia absoluta inhaerere, vt communiter supponitur; accidens autem omne non habet ita aptitudinem ad inhaerendum, vt de potentia absoluta debeat actu inhaerere semper, vt patet ex mysterio Eucharistiae: ergo quamvis accidens habeat inhaerere à modo separabili, substantia tamen non debet actu non inhaerere à modo separabili.

Probatur consequentia, tum quia, quæ nequeunt per vllam potentiam inhaerere, non indigent modo separabili, vt inhaereant, & gratis fingeretur talis modus; tum quia ideo accidens aliquod indiget modo superaddito vt inhaereat, quia potest esse absque actuali inhaerentia; unde accidentia illa, quæ nequeunt esse absque actuali inhaerentia, pessime dicerentur inhaerere per modum distinctum separabilem; ergo cum substantia nequeat esse absque negatione inhaerentiae actualis, non debet

dici, quod habeat non inhaerere à modo distincto.

Confirmatur, quia non sunt multiplicanda entia sine necessitate: sed nulla prorsus est necessitas dicendi quod substantia habeat ineptitudinem ad inhaerendum ab aliquo modo superaddito, & separabili.

62. *Idem Suarez* vltra prædictum effectum, quem, vt iam diximus, male tribuit substantiae, seu suppositivitati, alium etiam eius effectum assignat, nempe facere naturam incommunicabilem alteri; sed cum non explicet, quam incommunicabilitatem specialem ipsi tribuit, rem relinquit tam obscuram, quam ante erat: supponimus enim omnes substantiam facere incommunicabilem, seu suppositum esse incommunicabile, id quod patet ex definitione suppositi. Quod autem modo querimus, est, quam incommunicabilitatem specialem habeat suppositum vt tale; seu quanam negatio communicabilitatis sit illa, quam dicit formaliter, & quam accipit à suppositivitate.

Lugo disp. 12. de Incarnatione, n. 54. explicaturus personæ incommunicabilitatem, dicit non quamcumque incommunicabilitatem ab ipsa personalitate tribui, aut esse propriam personæ, sed incommunicabilitatem, seu negationem communicationis respectu illius, cui posset per diuinam potentiam supernaturaliter communicari: unde cum de fide sit, quod possit communicari natura humana, v. g. supposito diuino, à suppositivitate creata habebit natura incommunicabilitatem, seu negationem communicationis cum supposito diuino: ita scilicet vt stante personalitate creata non possit communicari in sensu composito supposito diuino.

Sed nec hac etiam doctrina aliquid lucis affert his tenebris: nam natura ex se ipsa habet incommunicabilitatem naturalem, seu negationem communicationis respectu cuiuscumque, cui non potest communicari nisi supernaturaliter & supposita negatione communicationis in sensu composito, non potest vlli tali communicari: ergo hæc incommunicabilitas non debet dici effectus alicuius positiui distincti à natura, & consequenter non potest esse effectus personalis in sententia ipsius.

63. *Deinde, corpus ex suppositione, quod sit in hoc loco, non potest naturaliter esse simul in alio loco, aut communicari illi, potest tamen supernaturaliter: sed hanc incommunicabilitatem naturalem non habet à supposito, vt patet. Quod si etiam non posset poni supernaturaliter in alio loco, nisi destructo vbi, quod habet in hoc loco, certe non haberet incommunicabilitatem illam à supposito: ergo non satis explicatur incommunicabilitas, quam tribuit suppositivitas, dum dicitur quod sit incommunicabilitas, seu negatio communicationis respectu alicuius, cui possit natura communicari supernaturaliter tantum.*

Deinde, natura diuina est personata, & habet consequenter, vt afficitur persona in sensu composito, incommunicabilitatem personæ, sed non habet incommunicabilitatem respectu vllius, cui possit supernaturaliter communicari vlli, quandoquidē non posset supernaturaliter communicari per communicationem oppositam incommunicabilitati, quam dicit personalitas diuina, vt patet ex eo, quod alias posset perdere illam personalitatem.

Vt nostram sententiam breuiter declaremus, remisso diligentiori examine ad dicta in prædicto commentario à numero 70. ad numerum 95. aduertendum, licet persona & natura personata dicat plurimas incommunicabiles & incommunicationes, hic tamen nos agere solummodo de illa incommunicabilitate, & incommunicatione, quam dicit ratione personalitatis præcisæ, & biliter, quæ non haberet natura singularis, quæ singularis præcisæ, nisi esset affecta personalitate.

Præterea aduertendum quod persona quæ persona non dicat incommunicabilitatem vllam, aut incommunicationem oppositam vlli communicabilitati aut communicationi, quam habet de facto vllæ substantiæ singulares completæ præter naturam humanam Christi, quia omnes tales substantiæ sūt personæ aut supposita, vt omnes fatentur: quod falsum esset, si persona diceret incomm

Incom-
municabi-
litas
suppositi
non est
incom-
municabi-
litas
opposita
communi-
cabili-
tati acci-
dens.

Substan-
tia non
habet à
modo
superad-
dito
quod non
inheret.

Persona
dicit
plures
incom-
municabi-
litates.

Quam
incom-
municabi-
litate
non ha-
bet per-
sona qua
supposita

incommunicabilitatem, aut incommunicationem talem. Quod autem persona dicat aliquam incommunicabilitatem præter incommunicabilitatem, aut incommunicationem huiusmodi, & etiam præter incommunicationem omnem, & incommunicabilitatem, quam habet natura singularis quæ talis præcisè, est certum, quia aliàs non daretur persona.

Quomodo cognosci possit incommunicabilitas personæ.
 65. *Hinc patet*, quod si dubitetur de aliqua incommunicabilitate, aut incommunicatione, an proveniat à personalitate, aut an competat personæ, quæ persona est, optimam viam id cognoscendi esse, si aduertatur, an competeret necessario naturæ singulari secundum se, aut ratione alicuius formæ, quæ non sit personalitas; nam si competat, certum erit quod non competat personæ, quæ tali formaliter, nec oriatur formaliter à personalitate, nec etiam sit personalitas.

Rursus, si dubitetur an aliqua communicatio aut communicabilitas sit opposita, aut incompatibilis cum persona, aut personalitate, videatur an talis competere possit de facto Petro, aut Paulo, aut lapidi, aut Angelo; & si competat, aut possit competere naturaliter, colligi potest certo, quod non opponatur personalitati aut personalitati.

Persona non bene describitur esse incommunicabilis vlli extrinseco.
 Vnde sequitur, quod non bene describeretur persona esse substantia incommunicabilis vlli extrinseco: quia certum est quod natura singularis habeat ex se incommunicabilitatem aliquam vlli extrinseco: neque enim potest communicari vlli extrinseco per realem identitatem; nec minus certum est, quod persona posset habere aliquam communicabilitatem ad aliquod extrinsecum.

Omni naturæ singulari competit aliqua communicabilitas quæ competit personæ.
 66. *Advertendum præterea* omni naturæ singulari completa, siue increata competere posse aliquam communicationem, quæ non potest competere personæ. Hoc patet ex duobus Fidei mysteriis, Trinitatis scilicet, & Incarnationis: nam ex illo habetur quod natura divina singularis communicetur tribus Personis divinis per realem identitatem, ita ut posset dici de qualibet ex illis ratione illius communicationis, quod sit Deus essentialiter & formaliter; quo modo nulla ex illis Personis communicari potest: ex mysterio vero Incarnationis habetur, quod natura creata singularis possit communicari Verbo Divino, cui tamen persona creata communicari non potest tali modo: eadem autem est ratio de his naturis, ac de quibuscunque aliis naturis substantialibus, singularibus ac completis; ergo omnis natura singularis completa potest hoc modo communicari; nulla verò persona potest sic communicari, quia nulla potius quam vel divina, vel creata humana.

Incommunicabilitas personæ est opposita communicationi quæ communicatur naturæ divinæ tribus personis, & naturæ humanæ Christo.
 Ex his patet, incommunicationem & incommunicabilitatem, quam dicit persona formaliter, quæ talis, esse oppositam communicabilitati & communicationi, quæ habere potest natura singularis completa. Vnde ut sciat, quænam sit incommunicabilitas & incommunicatio personæ, videndum est, quænam sit communicabilitas & communicatio, quam habet natura singularis completa. Hoc autem non videtur posse melius indagari, quam considerando communicabilitatem & communicationem, quam habet natura divina respectu Patris, & Filij, & Spiritus sancti; & naturæ humanæ respectu Filij. Itaque natura divina habet communicabilitatem & communicationem respectu Patris, & Filij, & Spiritus sancti, talem, ut includatur formaliter in ipsis, prædicatur formaliter de ipsis, & ut ab ipsis habeat posse communicare se, & posse communicari, aliquibus, quibus sine ipsis non posset communicari; nam per hoc, quod sit communicata Patri, potest per productionem realem communicari Filio, & Spiritui sancto; & per communicationem, quam habet cum Filio, competit ipsi posse produci realiter à Patre ut quo; quatenus scilicet Filius per hoc, quod producat à Patre, habet sibi communicatam naturam divinam: & eodem modo discurrendum de Spiritu sancto. Pater verò, & idem est de Filio, & Spiritu sancto, nequit communicari alicui, in quo sit, de quo formaliter prædicatur.

Natura quoque singularis humana communicatur de facto Filio divino sic, ut possit de ipso dici formaliter: verum enim est dicere, quod Filius divinus sit homo: persona vero humana non sic communicatur, nec potest communicari.

CONCLUSIO.

68. *Ut aliqua substantia singularis completa dicatur personari, seu esse personata, non requiritur vlla alia negatio, quam negatio actualis communicationis cum vlllo alio, siue formaliter, siue realiter distincto, cum quo faceret unum per se.*

Probat hoc, quia omnis substantia talis, quæ afficitur tali negatione, dicitur persona seu suppositum, & quæ non habet illam, non dicitur talis; ut patet & in natura divina, quæ esset persona ex se, si non esset communicata actu Patri, Filio, & Spiritui sancto; & in natura humana Christi, quæ etiam esset persona, nisi esset actu communicata verbo divino: ergo non requiritur vlla alia negatio præter talem.

69. *Dices*, natura singularis personatur absq; tali negatione, ut patet in iisdem ipsis naturis divina & humana, quæ communicantur actu sic: ergo non requiritur ad personationem talis negatio, ut videtur dicere conclusio.

Respondeo distinguendo antecedens: quando personatur natura, quæ ex se non est persona, mediante aliquo positiuo, concedo: quando personatur per aliquid negatiuum, nego antecedens. Itaque duobus modis potest intelligi natura esse personata, vno modo per negationem communicationis actualis cum aliquo, cum quo facit unum per se; alio modo per communicationem actualem cum aliquo tali. Quando verò natura habet esse personata per communicationem actualement cum aliquo tali, tum non est necesse ut recipiat à personalitate negationem communicationis, etiam in ordine ad alia distincta ab ipsamet personalitate: ut patet in natura divina, quæ non obstante quod personetur per Paternitatem, quatenus communicatur ipsi, adhuc communicatur Filio, & Spiritui sancto. Quod etiam patet in natura humana in sententia illorum, qui dicunt, quod possit immediate assumi à plurius personis.

Persona est natura intellectualis non communicata actualiter vlli cum quo facit unum per se.

Duobus modis potest personari persona.

CONCLUSIO II.

70. *Natura, quæ personatur, non habet à personalitate necessario aliam incommunicabilitatem, nisi quod non possit communicari, & quod non communicetur simul cum personalitate vlli alteri, cum quo facit unum per se, & de quo possit formaliter prædicari in concreto substantiuo.*

Hæc patet, quia in primis omnis natura personata habet huiusmodi incommunicabilitatem, nam alias persona ipsa esset communicabilis contra definitionem eius; non habet autem aliam, quia si haberet, maxime quia non posset ex suppositione coniunctionis eius cum personalitate communicari ulterius: sed hoc est falsum ex dictis, quia natura divina personata personalitate Patris ulterius communicatur.

Dices, natura singularis Petri habet à sua personalitate quod non possit ulterius communicari, ex suppositione quod coniungatur cum personalitate, etiam secundum se specificatiue; ergo personalitas tribuit naturæ aliam incommunicabilitatem, quam illam, quam asserimus in conclusione.

Respondeo distinguendo consequens: personalitas talis particularis ex ratione particulari sua, concedo consequentiam. Itaque si detur personalitas negatiua, quales secundum nos sunt omnes personalitates, & suppositualitates creatæ, illæ siue dubio tribuunt aliam incommunicabilitatem præter illam, quam assero in conclusione: quia, quandoquidem illa personalitas sit negatio communicationis naturæ cum vlllo alio cum quo facit unum per se, sequitur quod in sensu composito talis negationis natura non possit etiam de potentia Dei absoluta communicari.

Quam incommunicabilitatem habet natura personata.

Dices secundo, de facto natura Petri etiam affecta propria personalitate communicatur partibus de nouo acquisitis per generationem, cum quibus facit vnum per se: ergo etiam personalitas negatiua non tribuit incommunicabilitatem naturæ.

Rpondeo, illam communicabilitatē non esse ad rem, quia talem habuit natura assumpta, & quia illa communicabilitas est concomitans necessariō talem naturā, sicut incommunicabilitas opposita ipsi est concomitans naturam Diuinam & Angelicam ex ratione sua singulari, & non tribuitur ipsi à personalitate. Itaque incommunicabilitas, quam dat personalitas negatiua naturæ singulari per ipsam personam, est incommunicabilitas eum vilo distincto, quod non spectat ad complementum naturæ singularis tanquam pars integralis ipsius.

CONCLUSIO III.

Malg ex-
plication-
es In-
commu-
nicabi-
latis per-
sonæ.

72. *Incommunicabilitas quam dicit persona formaliter, seu qua de persona in concreto predicari potest, non bene explicatur esse illa, à qua habet non posse communicari alicui, cum quo faciat vnum per se; neque à qua habet non posse communicari per se vili extrinseco; neque à qua habet non posse communicari per se vili personæ.* Hæc in re debet esse communis.

*Probat*ur quoad duas primas partes, quia verbum Diuinum est persona, & tamen de facto communicatur per se naturæ humanæ, quæ & est extrinseca ipsi, & cum qua facit vnum per se hominem.

*Probat*ur etiam quoad tertiam partem, quia nulla res bene explicatur per ordinē ad aliquid eiusdem rationis cum seipsa; ergo incommunicabilitas, quam dicit persona, & sub qua debet concipi, nō bene explicatur per ordinem ad personam, & cōsequenter vera est tertia pars conclusionis. Antecedens probatur, quia ignotum non potest explicari per æque ignota, sed vna persona est æque ignota in ratione personæ, ac quæcunque altera.

CONCLUSIO IV.

Quæ-
est in-
com-
muni-
cabi-
litas
personæ.

73. *Incommunicabilitas, qua de persona vt sic in concreto predicatur, est illa, à qua habet, quod non possit communicari vili distincto, à quo compleatur, sicut essentia diuina compleatur per relationes originis, & natura humana Christi per Verbum diuinum, à quo assumpta est.*

Hæc etiam in re debet esse communis, & probatur, quia omnis substantia, quæ non habet talem communicabilitatem, est persona, & nulla, quæ habet, est persona; nec potest melius explicari incommunicabilitas, quam dicit persona vt sic, quam hoc modo.

Vt autem distinctius intelligatur adhuc hæc incommunicabilitas, oportet intelligere, quomodo compleatur essentia diuina per relationes originis, & natura humana Christi per Verbum. Et quantum ad essentiam diuinam, certum debet esse, quoad quamuis non compleatur proprie per illas relationes completionē aliqua, quæ inuolueret imperfectionem eius, quia est infinitæ perfectionis, tamen ita completur, vt faciat cum qualibet ex illis vnum per se, & sic etiam, vt sine ipsis non posset esse principium quo actualis processionis ad intra, cuius tamen exigit ex natura sua intrinseca esse principium. Certum autem est, quod omne illud, quod est persona, possit exercere omnes suas operationes, quas naturaliter exigit producere ex natura sua singulari, absque eo quod coniungatur per se cum vilo distincto, quod non spectat ad integritatem, aut substantiam istius naturæ singularis: vnde omnis persona dicit negationem coniunctionis cum tali complemento.

Rursus certum debet esse quod compleatur natura humana Christi per personam Verbi, aliqua speciali ratione, à qua oriatur, vt faciat cum ipsa vnum per se. Et quia hæc ratio non sufficit, vt non diceretur persona, quia alias Verbum ex coniunctione cum illa desineret esse persona, debet præterea concedi aliqua ratio complementi, quod recipit natura illa à Verbo, cum tamen Verbum ab illa non recipiat tale complementum: & licet

valde difficile, aut fortassis impossibile sit nobis hoc explicare pro hoc statu, tamen captiuandus est intellectus in obsequium fidei, & confitendum quod ita se res habeat, quamuis nos eam explicare non valeamus. Nec prorsus mirari quis debet, quod in tam sublimi mysterio aliqua ratio particularis reperiatur à nobis inexplcabilis, cum in ipsis naturalibus plurima occurrunt, quæ explicare non possumus, neque concipere.

74. Posset tamen dici iuxta doctrinam assignatā à Doct. in 3. d. 1. q. 1. §. De primo dico, quod illa completio particularis, quam recipit natura humana à Verbo ultra hoc quod faciat cum Verbo, aut personalitate eius vnum per se, nihil amplius dicat, quam quod natura illa humana dependeat de facto in fieri & conseruari ab vnione & communicatione, quam habet ad Verbum taliter, vt de facto nec produceretur, nec conseruaretur absque tali vnione, sicut nec anima vlla rationalis de facto produceretur nisi in subiecto, & propterea potest dici habere dependentiam aliquam à subiecto, licet non in vilo genere causæ propriæ influentis in ipsius esse.

Vnaddingus disp. 3. de Incarn. dub. 3. §. 3. conatur ostendere aliam dependentiam: sed eum impugnaui in commentario supra, n. 86.

Hæc de re ipsa sufficiunt, sed ad intelligendum modum loquēdi, quo vtitur Scotus in huius rei declaratione, aliquid pro complemento adiungendum. Itaque Scot. n. 9. videtur asserere, quod natura singularis personæ, quando habet negationē actualis & aptitudinalis dependentiæ, & quod illa duplex negatio sit personalitas ipsius.

Circa quam doctrinam plurima videri poterunt in commentario supra n. 9. ad quæ hic breuiter addēdum, quod Scotus non loquatur de personalitate vt sic, nec de personalitate aliena naturæ creatæ; sed de personalitate propria naturæ creatæ, à qua illa natura haberet esse personatæ, & tamen non esse in alio, sed in se.

Deinde dependentia illa, quæ dicit, debet intelligi iuxta dictā conclusionē quartā, vnde solum potest esse difficultas, cur dicat negationem aptitudinis ad comunicandum, quam habet natura creatæ, spectare ad personalitatem, aut ab ea illam tribui naturæ: & ratio dubitandi est primò, quod omnis negatio aptitudinis, quam dicit natura singularis Petri, v. g. ad dependendum quomodo-
docunque ab alio, sit necessariō coniuncta cum illa; ergo non spectat ad personalitatem, nec habetur ab ipsa, quandoquidem personalitas sit separabilis à re, cui non potest forma opposita coniungi: sed nulla aptitudo separata à re potest coniungi cum re, quia omnis aptitudo rei est respectus transcendentalis identificatus realiter ipsi; ergo nulla talis potest esse separata.

76. *Et si dicas*, hoc esse verum de aptitudine remota, nō de proxima, quantenus talis dicitur illa, quæ habet omnes condiciones, vt possit habere actum suum; Scotum verò locutum de aptitudine proxima, qualem non habet natura Petri ad dependendum dependentia personali ab extrinseco, quia habet negationem actualis dependentiæ, cum qua non potest habere simul actuale dependentiam.

Contra, quia aptitudo proxima non tollitur per negationem sui actus, alias nunquam daretur aptitudo proxima absque actu, quod est contra omnes.

Deinde Scotus eatenus requirit ad personalitatē negationē aptitudinis ultra negationem actualis dependentiæ, quia alias anima rationalis separata actu nō dependens tali dependentia esset personatæ; quæ tamen non est personatæ propter aptitudinem quam habet ad dependendum: sed si intelligeretur per aptitudinem aptitudo proxima in sensu præmissio, id esset falsum, quia etiam habet negationem talis aptitudinis.

Secundò contra eandem doctrinam facit, quod in natura Petri, non obstante sua personatione, sit aptitudo ad dependendum à Christo, quia non solum potest ab ipso dependere, sed etiam perficeretur per talem dependentiam maxime in sententia Scoti, qui admittit perfectibilitatem & aptitudinem in entibus naturalis ordinis ad perfectiones supernaturales.

Quomo-
do natu-
ra hu-
mana com-
ple-
tur à
Verbo.

Aptitu-
do pro-
xima nō
tollitur
per ne-
gationē
sui actus.

Quo-
modo
requiri-
tur ne-
gatio
aptitu-
dinalis
commu-
nicatio-
nis ad
persona-
litatem.

Ad hanc difficultatem responderi potest, quod Scotus e-
tenus requirit negationem aptitudinalis communica-
tionis ad personalitatem creatam propriam, quatenus
non potest intelligi vlla negatio esse personalitas pro-
pria creata, quin intelligatur subiectum ipsius esse inceptum
ex natura sua propria ad dependendum ab aliquo positi-
uo distincto, quantum ad hoc, quod non exigit connaturali-
ter talem dependentiam; sic enim impletur *Scotus* expli-
cat illa ineptitudinem, de qua loquitur, *numero nono*; non
vero quod illa negatio proveniat formaliter à personali-
tate, aut sit aliquid intrinsecum ac essentialiter ipsi. Pro-
batur hoc, quia hoc modo potest convenientissime intel-
ligi; & per eum tolluntur difficultates, quæ essent contra
alios modos, quibus aliter intelligeretur. Nam in pri-
mis tollitur prima difficultas ex præmissis, quia conce-
dimus, quod illa negatio sit inseparabilis à natura. De-
inde tollitur etiam secunda, quia quamvis natura per-
sonata personalitate propria habeat aliquam aptitu-
dinem, ut dependeat à Verbo, non tamen aptitudinem
connaturalis exigentia, sine cuius actu sequeretur quod
natura esset in statu violento.

Dices, animam rationalem separatam habere etiam
talem ineptitudinem, neque enim exigit connaturaliter
dependere tali dependentia ab aliquo positiuo: ergo hæc
explicatio non tollit quo minus sit persona, & conse-
quenter non est iuxta mentem Scoti, qui voluit excludere
animam à ratione personæ per illam suam do-
ctrinam.

Respondetur, distinguendo antecedens: ex se præcisè, &
immediate, nego antecedens; ex se, quatenus exigit con-
naturaliter esse constitutivam alicuius naturæ completæ,
quæ habet talem ineptitudinem, concedo antecedens, &
nego consequentiam. Ratio autem huius responsionis
consistit in hoc, quod nulla pars essentialiter constitutiva
alicuius totius habet ex se ineptitudinem ad communi-
cationem vllam quæ potest competere toti, quia quæ
communicatio competit toti, competit etiam parti; &
quæ repugnat toti, repugnat etiam parti, quando com-
municatio illa non potest competere, aut non competere
toti, quin competat aut non competat parti. Vnde ut col-
ligatur an competat parti, debet videri, an competat toti:
ergo non competit parti per se, nec repugnat ipsi ex
sua natura, nisi quatenus repugnat aut competit toti. Et
hinc fit, si homo exigeret naturaliter personalitatem ex-
trinsecam, quod anima etiam illam exigeret; si vero
non exigeret homo illam communicabilitatem, etiam
anima non exigeret illam.

*An ratione naturali possit colligi dari
personalitatem.*

79 **A**liqui tenent partem affirmativam, & in pri-
mis ad id probandum adducunt testimonia ex
Philosopho quem putant cognovisse lumine naturali dari
suppositum distinctum à natura singulari. *Primo* ergo
adducunt illud vulgare axioma, nempe, *Actiones sunt
suppositorum ex Meteor. 1.*

Verum Aristoteles ibi non habet illa verba, sed potius
quod actiones sint singularium; quod longe diversum
est; & nihil concludit de supposito, ut patet. Deinde
quamvis haberet illa verba, non tamen inde constat,
quod intellexerit per suppositum aliquid distinctum ab
individuo.

Secundo adducunt illud: *Humanitas non est, nec ambu-
lat, sed homo, ex primo de anima text. 64.*

Sed primo: quamvis haberet hæc verba, certum est,
quod nihil facerent ad propositum, nam possunt esse
vera propter distinctionem rationis, quæ est inter hu-
manitatem consideratam in abstracto metaphysico, &
eandem consideratam in concreto metaphysico, ut si-
gnificatur per ly homo, quamvis ut sic non diceret ali-
quid realiter distinctum à seipsa, ut considerata in ab-
stracto; sicut nec albedo dicit aliquid distinctum ab al-
bedineitate secundum omnes.

Secundo, non habet illa verba eo loci, sed quod actio-
nes non competant animæ, sed homini, quod quidem
verissimum est, quantum ad actiones, quas sola anima

non potest exercere, ut sunt actiones potentiarum. De-
inde quantum ad alias omnes actiones, potest esse ve-
rum quoad denominationem communem, homo enim
est, qui dicitur intelligere communiter, non anima: sed
ex hoc nihil habetur ad propositum nostrum de suppo-
sitalitate; ut patet.

Tertio adducit *Lorca* supra disputat. 28. membro 1. nu-
mer. 7. ex 5. *Metaphysic. capit. octavo* illa verba: *Accidit
igitur substantiam duobus modis dici, & ipsum ultimum
subiectum, quod non est in alio; & id quod cum sit quod
quid est, etiam separabile fuerit; tale vero est cuiuscunque
forma & species.*

80 Sed malè prorsus intelligit hæc verba *Lorca*, nam
in iis secundum omnes expositores comprehenditur di-
visio substantiæ in primam, & secundam, & per primam
substantiam intelligitur substantia singularis, quæ est
ultimum subiectum, quod non est in alio; & per secun-
dam substantiam intelligitur substantia universalis, quæ
est illa, quam dicit *Philosophus* esse *quod quid est sub-
stantia prima* & quam dicit separabilem à substantia pri-
ma; quatenus potest formaliter repetiri in pluribus sub-
stantiis primis, cum ad nullam determinetur, ut patet;
non autem intelligit per substantiam, quam dicit esse
quod quid est, substantiam singularem separabilem à sup-
posito realiter, ut minus rectè intellexit *Lorca*; aliàs hic
nulla fieret mentio de substantia secunda.

Imo ex hoc loco videtur colligi, quod *Philosophus* nul-
lo modo admiserit distinctionem suppositi à substantia
singulari; quia dicit substantiā singularem esse illā, quæ
de nullo dicitur: Sed si daretur suppositum distinctum à
substantia singulari, id esset falsum, quia de tali suppo-
sito posset prædicari illa substantia singularis secundum
omnes; quemadmodum de facto natura singularis hu-
mana Christi prædicatur de supposito Verbi. Quod
etiam colligitur ex 7. *Metaphysic. capit. 6. vbi* dicit: *In iis,
quæ sunt unum per se, idem esse ipsam rem & suum quod
quid est*: ergo non agnoscit aliquod suppositum distin-
ctum realiter à natura singulari in ipso inclusa. Probat
consequentia, quia si daretur tale suppositum, esset unum
per se secundum *Lorcæ*, & non deberet esse idem cum
natura singulari, quam includit, & consequenter fal-
sum esset illud dictum *Philosophi*.

81 *Præter hæc* adducit *Lorca* rationem naturalem à
posteriori ex communi modo loquendi, & concipiendi
hominum, qui concipiunt naturam & suppositum mo-
do diverso, & asserunt naturam esse constitutum sup-
positi, quod signum est ea realiter distingui.

Verum hæc ratio parvi est momenti: nam qui negaret
suppositum, & naturam singularem distingui realiter, di-
ceret ea non alio modo diverso concipi, quam quemad-
modum diverso modo concipitur albedo, & albedineita-
tas, nec alio modo naturam constituere suppositum,
quam albedineitas constituat albedinem. Deinde quan-
do dicit, quod alio modo concipiant homines naturam
& suppositum, vel intelligit per suppositum singulare
tantum vel non; si singulare tantum, ergo non datur, ex
communi modo concipiendi suppositum & naturam,
alia distinctio inter suppositum & naturam, quam quæ
est inter naturam & singulare, quæ singulare præcisè: sed
certum est quod inter naturam singularem & singulare
non datur distinctio realis: ergo nec inter naturam &
suppositum. Si non intelligit singulare, sed aliquid aliud,
petit principium, aut discurrit de subiecto non suppo-
nente, quia adversarij negarent vlllo modo dari tale sup-
positum, &c. consequenter negarent homines solere
ipsum concipere quasi daretur.

82 Sed ut ad ipsam rem veniamus, mihi certum est
non posse ratione naturali vlllo modo cognosci, quod
datur in rebus supposititas aut personalitas vlla posi-
tiva distincta à natura singulari, & consequenter non esse
probabile, quod *Philosophus* vllus naturalis vel semel
de ea mentionem fecerit; nam nullus prorsus potest fieri
discurtus aut à priori, aut à posteriori, independens à re-
velatione ex qua id colligi potest: nihil enim nobis con-
stat de Petro, v.g. quæ quod sit ens per se existens singulare
non

Potius
ex phi-
losopho
colligi-
tur quod
non co-
gnove-
rit sup-
positi-
tatem di-
stincta à
singula-
ritate.

Nulla
ratione
colligi-
tur quod
datur
suppositi-
tatem di-
stincta à
singula-
ritate.

non indigēs aliquo complemento: sed seclufa reuelatione, quæ est de mysterio Incarnationis, nō possemus colligere, quod non haberet hoc totū ab iis à quibus habet esse ens singulare constans materia & forma substantiali tali, qualem de facto habet, ergo nullum est vestigium supposititalitatis alicuius distinctæ positiuæ.

83 Dico autem supposititalitatis positiuæ quia non potest quis Petrum concipere vt ens completum & per se existens quin concipiat ipsum vt habentem negationem existentie in alio, & negationem indigentie alicuius alterius cōplementi vnde si per suppositū intelligatur ens cōpletū per se existēs, posset colligi naturaliter, quod suppositū ultra naturā singularem dicat tales negationes. An vero illæ negationes esset separabiles realiter à natura singulari, quam afficiunt, existimo non posse colligi discursu naturali aliquo certo, quia non habemus in natura aliquod principium, ex quo possumus colligere, quod natura singularis, quæ est in Petro v.g. posset coniungi per se cum aliquo cōplemento distincto realiter à se, in quo existeret; eatenus autem possemus colligere, quod negatio inexistendi in alio esset separabilis ab ipsa, quatenus potuissimus colligere quod inexistencia ipsi opposita possit in ea poni, vt patet,

An aliunde possit concludi, quod supposititalitas sit quid distinctum realiter à natura singulari

84 Circa hanc difficultatē duæ sunt sententiæ. Prima est, quod suppositum, & natura singularis, quæ suppositibilis est, non distinguuntur, nisi secundū diuersum modū concipiendi: vnde à parte rei secundum hanc sententiam suppositum nihil dicit distinctum realiter à natura singulari, nec positiuū nec negatiuū. Ita Occamus quod l. 4. Gabr. in 3. disp. 1. quest. 2. art. 3. Richard. in 3. disp. 6. art. 1. quest. 1. Durand. in 1. disp. 44 q. 1. n. 55. & in eā videtur mihi coincidere doctrina VVadingi, qui d. 4. de Incarnat. dub. 2. §. 1. tenet suppositum nihil positiuū superaddere naturæ, quæ suppositatur; & postea §. 5. explicaturus, quid dicat formaliter, ait consistere supposititalitatem in positiua totalitate naturæ singularis, non in negatione.

Secunda sententia est, supposititalitatem dicere aliquid realiter distinctū & separabile à natura singulari. Hanc tenent Theologi cōmuniter tam Scotista, quā Thomista ac recentiores cum Scoto in 3. disp. 1. q. 1. Dino Thoma 3. parte q. 4. art. 2.

Hæc secunda sententia mihi longe præferenda videtur; & probatur primo autoritate B. Vigiliū Episcopi Tridentini lib. 2. contra Eutychen, prope mediū dicentis propterea Eutychen, & Nestoriū errasse circa mysterium Incarnationis, quia non distinxerūt personā à natura; vnde dū vnus ex ipsis considerauit vnā personā in Christo, cōsequenter putauit vnā tantum fuisse naturam in ipso; & dum alter cōsiderauit in ipso duas naturas, cōsequenter putauit in ipso fuisse duas personas, quia scilicet si persona non distinguatur à natura, omnino vbi sunt duæ naturæ, debent esse duæ personæ, & vbi est vna persona tantum, debet tantum esse vna natura.

85 Eandem etiā rationē erroris hæreticorum assignat Damascenus lib. 3. de fide cap. 3. inquiens; Verum hoc deum hæreticos in errorem inducit, quod naturam & personam idem esse statuunt. Simile quid habet Epiphanius in sexta synodo, art. 6. per hæc verba: Ideo hæretici errant, quia nihil aliud agunt, quam vt ostendant naturam & hypostasim idem esse: quæ sanè inter se differre & in Ecclesia Catholica alumni cognoscunt, Ergo falsum est omnino secundum hos Patres, quod suppositum non dicat aliquid distinctum à natura.

Respondet Vasquez supra disp. 31. cap. 1. hæc loca nullius esse momenti contra Durandū, quia partes non dicunt ideo hæreticos errasse, quia non distinxerunt personam, & naturam plusquam ratione, sicut non distinguit Durandus; & quia loquebantur de distinctione naturæ diuinæ à persona diuina, non vero de distinctione personæ creatæ à natura creatæ.

Sed certe longe fallitur Vasquez, & minoris est momenti ipsius responsio. Nam certum est, Vigiliū expressissime agere de distinctione personæ etiā creatæ, à natura creatæ: nā ex indistinctione sola naturæ diuinæ, & personæ diuinæ nō sequeretur, si duæ esset naturæ in Christo, quod essent duæ personæ in ipso; quamuis enim oporteret ipsum habere personam diuinam, ob illam indistinctionem, non deberet tamen necessario habere personam creatam ex eo, quod haberet naturam creatam si esset distinctio inter personam creatam, & naturam creatam, vt manifestum est. Ergo signum est quod ipse refuderit errorem hæreticorum non solum indistinctionem naturæ diuinæ à supposito diuino, sed multo magis indistinctionem suppositi creati à natura creatæ.

86 Confirmatur, quia quamuis distinguatur formaliter persona increata Verbi in natura diuina eiusdem, tamē non distinguuntur realiter, nec persona diuina potest reperiri in aliquo supposito, in quo non sit natura diuina: ergo ex distinctione naturæ, & personæ diuinæ non poterat concludi, quod esset vna persona tantum in Christo aut quod poterant in ipso esse duæ naturæ, & vna tantum persona: sed ex distinctione reali naturæ creatæ, & personalitatis creatæ optime poterat concludi, quod in Christo posset esse duæ naturæ, & vna persona; quia scilicet natura humana creatā poterat separari à propria personalitate, & vniri supposito Verbi, quo supposito in Christo essent duæ naturæ, & vna tantum persona, ac personalitas. Ergo, quod hæretici non distinxerunt realiter naturam creatam, supposititalitatem, erat ipsis causa erroris, non vero quod non distinxerint supposititalitatem increatam à natura increata.

Per quod patet falsam esse secundā responsionē Vasquez ad prædictas authoritates. Ad primam autem Respondet manifeste sequi ex dictis, quod occasio erroris hæreticorum eorum fuerit secundum hos Patres, præsertim Vigiliū expresse, quod non admiserint distinctionē realem suppositi creati, & quod illa occasio non tolleretur per hoc, quod distingueret suppositū, & naturā ratione: ergo cum Durandus dicat suppositum & naturā non distingui realiter, quāuis dicat ea distingui ratione, cōuenit cū hæreticis in eadē occasione errandi, & consequenter, sicut illi errauerūt in illa occasione, ita & ille errare dicendus est, nisi aliter explicetur eius sententia.

Probat secundā conclusio ex mysterio Incarnationis. Certum est de fide Verbum æternum assumpsisse naturā humanam, & non assumpsisse suppositum humanum, & in Christo de facto realiter reperiri naturam humanā, non vero supposititalitatem aut personalitatem humanam; ergo realiter à parte rei supposititalitas naturæ humanæ est aliquid distinctum realiter ab illa natura.

Confirmatur, quia quæro quid sit suppositum humanū realiter à parte rei. Si nihil aliud quam ipsa natura; ergo si natura assumpta est, & suppositum est assumptum, contra fidem: si aliquid aliud, ergo habetur intentum.

87 Dices suppositum non assumi, quamuis natura assumatur, quia natura non dicitur suppositum, quando existit in alio, sed quando est per se. Contra, ergo suppositum ultra naturam dicit negationem existendi in alio, quæ negatio potest ab ipso separari; quod sufficit ad intentum conclusionis præmissæ.

Et per hæc in specie seu particulariter impugnari potest sententia præmissa VVadingi. Quæro enim, an illa totalitas, in qua constituit personalitatem, sit quid aliquo modo realiter separabile à natura singulari humana Christi. Si sit, habetur intentum; si non sit, ergo verbum assumpsit illam totalitatem, sicut assumpsit illam naturam, & consequenter assumpsit supposititalitatem, ac personalitatem creatam, quod est absurdissimum.

Conatur adhuc respondere VVadingi n. 40. & summa responsionis (ipse met non applicat eam ad forinam) in hoc consistere videtur: quod licet Verbum assumpsit totam naturam humanam Christi, quæ sine vilo superaddito esset persona, non tamen assumpsit personam, quia cum denominatione personæ est incompatibilis illa assumptio, seu unio naturæ ad Verbum: cuius rei dat exemplum

Quod non distinguntur hæretici naturam & personam erat ipsis causa errandi

Impugnatur VVadingi.

Supposititalitas naturæ creatæ est quid distinctum realiter ab ipsa.

exemplum in temperie corporis humani, quæ consistit in tot gradibus singularum qualitatuum, quas requirit tale corpus, & potest tamen tolli, non ablato vilo gradu ex illis qualitatibus per additionem solummodo aliorum graduum; ut si cum temperies illa requireret duos tantum gradus caloris, adderentur alij duo, aut plures; ergo quamvis totalitas naturæ consisteret in collectione prædicatorum intrinsecorum, & partium istius naturæ, posset tamen nullo prædicato, aut parte ablata, per solam additionem alicuius alterius formæ, aut denominationis tolli.

88 *Hæc responsio nullo modo tollit difficultatem*, aut vim nostræ impugnationis. Nam vel totalitas consistit solummodo in prædicatis & partibus naturæ formaliter loquendo, ita ut nihil aliud requiratur ad hoc, ut illa natura dicatur persona, quam quod habeat illa prædicata, & partes; vel illa totalitas non consistit ita in illis partibus, & prædicatis, quin requiratur aliquid aliud ut illa natura dicatur persona.

Si primum dicatur, impossibile est, quin denominetur persona, nec est possibile coniungere cum natura, habente illas partes, & prædicata, aliquid impossibile cum illa denominatione, quia sequeretur manifesta contradictio, nimirum quod essent, & non essent ea, quæ sufficerent ad illam denominationem.

Si dicatur secundum, habetur intentum, nempe quod personalitas dicat aliquid aliud præter naturam cum suis partibus omnibus & prædicatis.

Confirmatur clarissime, Quia ad hoc ut cognoscat quis aliquam naturam esse personam, aut personatam personalitate propria, non sufficit quod cognoscat ipsam habere omnia sua prædicata, & partes intrinsecas; nec sufficit ad hoc ut sic sit personata, quod à parte rei natura habeat omnia illa: alias enim natura humana Christi esset, personata personalitate sua propria, & quis intelligendo illam cum omnibus illis, intelligeret illam vere esse sic personatam, quod est absurdissimum; ergo aliquid aliud necessarium requiritur, vel negatiuum vel positium, quod est intentum nostrum.

89 *Confirmatur secundum*, quia assumptio, seu unio hypostatica naturæ, non obstantibus omnibus suis prædicatis, & partibus intrinsecis pertinentibus ad esse singulare, impedit quo minus natura dicatur personata personalitate propria: ergo negatio talis unionis requiritur necessarium, ut dicatur sic personata, quod est nostrum intentum. Et per hoc patet ad exemplum *Vadingi*, quod æquè difficile est, & improbable ac res exemplificata, vnde frustra adducebatur. Sed quomodocumque, dico temperiem non consistere formaliter in talibus gradibus præcisè consideratis, sed in illis cum negatione ulteriorum graduum, propter rationes præmissas, quæ huc etiam commode applicari possunt.

Dicere posset Vadingus requiri quidem necessarium ad totalitatem suam & personalitatem illam negationem, sed tamen eam non esse de ratione formali ipsius, sed conditionem tantum necessarium requisitam, ut natura cum suis partibus & prædicatis habeat denominationem formalem personæ aut suppositi, quemadmodum sæpe in aliis denominationibus discurre solent Doctores.

Sed contra; hoc nihil facit ad propositum nostrum præsens, ubi solum volumus, quod ad hoc ut natura sit, & concipiatur esse personata personalitate propria, requiratur aliquid aliud siue positium, siue negatiuum distinctum realiter, & separabile ab ipsa natura singulari, & omnibus prædicatis ac partibus intrinsecis eius.

Deinde, si requiratur illa negatio, ut conceditur in hac responsione, nulla prorsus est ratio, cur non dicatur esse de ratione formali personalitatis creatæ.

Fundamentum Durandi, & aliorum nostrorum aduersariorum est, quod non possit ostendi, quid realiter distinctum à natura singulari superaddit suppositum: & quod *Philosophus* nihil tale agnouerit, ut patet supra ex 7. *Metaph. cap. 6.*

Sed facile respondetur in primis non sequi, quod non

detur ex eo quod *Philosophus* non agnouerit illam.

Deinde assignari posse, quod superaddat certas negationes: difficilius autem possunt assignare, quid addat illi, qui ponunt, quod superaddat quid positium: & certe posset bene explicari *Durandus*, quod dum asserat suppositum nihil superaddere supra naturam singularem, non velit, quod nihil omnino superaddat nec positium, nec negatiuum, sed solum quod nihil positium superaddat. Sic autem intellectus conueniet cum *Doctore nostro*.

An suppositi aliquid distincta realiter à natura sit positium, vel negatiuum.

90. *Prima sententia* est quod sit quid positium. Ita *Thomista* communiter, *tertia parte quæstione 4. articulo secundo*, ubi *Suarez, Vasquez, Lorca*, quos sequuntur recentiores, & speciatim *Lugo, & Auerfa*, eam non videntur improbabilem putasse *Scotus*, & ex *Scotistis Lychemus* in eam magis propendit. Non conueniunt autem authores huius sententiæ in assignando illo positium superaddito naturæ, quod requiri putant ad constitutionem suppositi, & vocant quandoque substantiam, quandoque supposititalitatem, quandoque personalitatem. Nam *Hervæus quodlibet tertio quæstione sexta, lauelus septimo Metaphysica, quæstione decima septima*, dicunt illud positium esse existentiam, & caracteristicas proprietates accidentales: *Capreolus in 3. distinctione quinta, quæstione tertia*, existimat esse solam existentiam; *Suarez, Vasquez, Lugo & Auerfa*, putant illud esse modum positium substantialem.

Secunda sententia est Scoti, & suorum omnium asserentium quod illud superadditum nihil aliud sit, quam negatio, siue una, siue plures, quod perinde est quantum ad præsentem difficultatem. Hanc sententiam asserit *Vadingus disputatione quarta de Incarnatione dub. 2. §. quinto, numero trigesimo nono*, esse communem inter Scholasticos, & teneri à *Diuo Thoma, ac Patribus*; vnde mirum est quod ipsemet ab ea recedat contra communem Scholasticorum, ac Patrum opinionem, sine vilo præsertim graui fundamento.

CONCLUSIO.

91. *Suppositum creatum non superaddit naturæ singulari suppositatæ aliquid positium realiter ab illa distinctum, sed solummodo quid negatiuum.* Hanc absolute puto esse sententiam *Doctores*, tum quia in *tercio quæstione prima*, licet ponat rationes pro sententia opposita, sicut ponit pro hac, tamen soluit rationes positas pro sententia illa opposita, & non soluit has: tum quia *ibidem distinctione quinta, quæstione prima & secunda*, si eam probabiliter teneret, non solueret sufficienter quæstionem secundam, ut ex dictis in commentario patet: tum denique quia ita communiter discipuli ipsum explicant, & speciatim *Faber in 3. distinctione prima, quæstione prima*, Meruisse in *Metaphysica libro tertio, quæstione quarta*. Et licet *Rada in 3. contr. 1. articulo primo*, *Pirigianis in 3. distinctione prima, quæstione prima*, ac *Lychemus ibidem*, putent ipsum fuisse problematicum quoad utramque sententiam; tamen *Rada & Pirigianis* fatentur magis inclinatum fuisse in hanc conclusionem, & solus *Lychemus* magis inclinatur in oppositum; & præterea non ostendunt sufficienter quod *Scotus* fuit problematicus. Nam licet vocet illam sententiam communem *Thomistarum* probabilem, non sequitur ex hoc quod ipse eam probabiliter tenere voluerit: nam nos etiam putamus multas sententias *Thomistarum* probabiles, quas tamen non sustinemus ipsi probabiliter.

Hanc conclusionem quoad primam partem, præter *Scotistas* tenent *Richardus, Durandus, Occamus*, supra & *Nominales*, quos sequitur *Vadingus*, qui *ibidem num. 47.* dicit se legisse triginta octo Doctores, qui eam tenent ex professo, & ex sua Societate citat pro ea *Salmeronem tom. 2. tractatu 27. & Molinam 1. parte quæst. 29. articulo 2. disputat. tertia*, qui etiam tenet eam pro secunda parte. Addit præterea ad hæc idem *Vadingus*, omnes etiam *Thomistas*.

Explicatio bonæ mentis Durandi.

Prima sententia.

Supposititalitas creatæ non est quid positium.

Thomistas antiquos, excepto Thoma Argent. in hoc conuenire cum Scotistis & Nominalibus, quod ratio suppositi nihil posituum superaddat naturæ singulari, quamuis ex iis plurimi dicant, quod superaddat aliquid naturæ specificæ.

Secunda pars huius conclusionis sequitur ex prima, supposito, quod aliquid distinctum à natura singulari dicat: unde non indiget alia particulari probatione, quam quæ sufficit pro prima parte.

Quæ prima pars probatur à Doctore supra plurimis rationibus partim Theologicis, partim Metaphysicis, quas quia in Commentario non solum explicaui, sed defendi contra aliorum impugnationes, non videbatur expediens hic eas omnes repetere. Itaque omittis inconuenientis, quæ sequerentur ex opposita sententia; nempe quod esset aliqua entitas substantialis in hominibus, quæ non posset assumi à Deo, & quæ consequenter esset incurabilis per Incarnationem; & quod Christus careret aliquo complemento substantiali spectante ad naturam humanam, & quod non posset naturam humanam dimittere quin necessarîo produceret aliquam aliam entitatem posituam; omittis, inquam, his inconuenientis.

Probatur prima pars conclusionis. Primo, Quia si consisteret personalitas creata in aliqua entitate positua realiter distincta, posset conseruari & produci absque suppositualitate vlla: sed hoc est inconueniens: ergo.

Probatur maior; Quia non potest assignari vlla ratio necessariæ connexionis inter illa: quotiescumque autem aliqua realiter distinguuntur, & non potest assignari ratio aliqua necessariæ connexionis inter illa, debet dici quod vnum ex ipsis possit produci & conseruari absque altero, vt videtur euident.

Probatur minor; quia si existeret natura singularis Petri absque personalitate, vel habere posset omnes operationes suas, vel non posset: vtrumque est inconueniens: ergo.

Probatur hæc minor quoad primam partem, nempe quod sit inconueniens quod posset habere omnes operationes; quia tunc omnino ad nihil prorsus deferuire posset suppositualitas ipsi, & consequenter non esset dicendum, quod sit complementum istius naturæ, aut perfectio eius: omne enim complementum, & omnis perfectio naturæ ad aliquid deferuire debet, vt manifestum est.

93. Dices, Suppositualitatem deferuire ad terminandam naturam, quæ sine ea, quamuis posset habere suas operationes esset tamen interminata.

Contra, Quia non requireret aliam terminationem posituam, quam illam, quam haberet à sua singularitate & existentia; quia si ad nihil deferuit ipsi, quod terminetur vltius posituè & si absque vltiori positua terminatione, omnia iam perfectè facere posset quam alias, ad quid deberet vltius terminari? aut cur esset inconueniens, quod semper esset absque termino vltiori? & vnde colligi potest quod conaturaliter exigit terminari?

Dices, Quia de facto semper sequitur naturam, nisi in casu Incarnationis.

Contra, Quia nemo scit, quod semper sequitur naturam, si natura possit absque ea omnes suas operationes tam commodè habere, quam cum illa. Quamuis enim ex mysterio Incarnationis habemus, quod natura humana assumpta sit absque personalitate creata, non tamen habemus quod omnis creata natura singularis, etiam completa in esse singulari, sit personata.

Dices, Omnes vocant tales naturas personatas.

Contra, Ergo debet haberi aliquid fundamentum huius; alias poterit dici, quod decipiantur omnes, aut quod omnes loquantur sine fundamento: sed certè non est vllum huius fundamentum, si dicatur natura posse habere omnes suas actiones, & operationes absque personalitate; ergo absurdum est id dicere.

94. Dices secundo, Principali et suppositualitatem tribuere incommunicabilitatem naturæ, & consequenter quod natura careret isto effectu in tali casu, quamuis posset habere suas operationes.

Contra primo, Quia natura non est per se connaturaliter communicabilis nisi alicui, à quo possit recipere aliquod connaturale emolumentum: sed non reciperet aliquod emolumentum connaturale ab vilo posituo superaddibili, si posset habere omnes suas operationes absque illo: ergo non esset connaturaliter communicabilis in tali statu, & consequenter esset incommunicabilis omni incommunicabilitate, quam debet connaturaliter habere: sed certum est quod incommunicabilitas, quam debet habere à personalitate, sit incommunicabilitas ipsi connaturalis: ergo non indigeret in tali statu incommunicabilitate vlla.

Contra secundo, Quia nullum posituum realiter distinctum debet poni præcisè, & solummodo ad ponendum negationem in aliquo, aut cuius munus sit tantum fundare negationem, vt est euident: ergo personalitas positua debet habere aliquod munus distinctum ab hoc, quod est esse principium, aut fundamentum negationum: sed non potest assignari aliquod munus posituum eius, si natura absque ea possit habere omnes suas operationes: ergo non est dicendum quod natura possit habere suas operationes omnes absque personalitate, aut non est dicendum quod personalitas sit positua.

95. Probatur eadem minor, quoad alteram partem, nempe quod sit absurdum naturam posse existere, & non posse habere suas operationes: primo, quia gratis asseritur naturam singularem completam existentem, non posse habere suas operationes absque aliquo posituo non incluso in ipsa natura, nec necessarîo sequente ad ea quæ includit: quandoquidem enim illa entitas singularis naturæ humanæ constans anima & corpore, haberet potentias actiuas suas, verbi gratia, intellectum, & voluntatem in tali casu, cur non posset intelligere & velle?

Confirmatur efficaciter; Intellectus & voluntas non essent magis incompleta & insufficientia in tali statu, quam in statu animæ separata: ergo quandoquidem in statu animæ separata, in quo non haberent personalitatem, possent agere, etiam in eo statu possent agere.

Confirmatur secundo, ex hoc: Non magis requirit potentia sensitua, verbi gratia visua, substantiam aliquam aut suppositualitatem ad operandum, quam intellectus, si non minus quam intellectus possit existere realiter à parte absque suppositualitate: ergo sicut intellectus in anima separata habet suas operationes, ita etiam & visua posset habere suas absque suppositualitate, & consequenter reliquæ potentie istius naturæ.

Dices, Actiones sunt suppositorum.

Contra, Quia si intelligas hoc necessarîo, falsum est, vt patet in exemplo animæ separata, quæ potest agere; & etiam in exemplo accidentium separatorum à subiecto. Si intelligas quod connaturaliter sunt suppositorum, nihil facit ad rem, quia posset connaturaliter esse verum, licet in casu illo miraculoso non esset verum.

Deinde si potest natura singularis completa in esse singulari existere absque suppositualitate omni; vnde colligitur, quod actiones etiam naturæ completæ singularis debent esse suppositorum necessarîo.

Probatur secundo eadem minor quoad eandem partem, Quia non potest assignari ratio, cur actiones naturæ dependent à suppositualitate magis quam ipsamet natura: ergo si ipsa natura, vt supponitur in casu, possit existere absque suppositualitate, similiter actiones eius possent.

Confirmatur, Connaturaliter & absque vilo miraculo aliquæ actiones quæ sunt suppositi, vt intellectiones & volitiones prouenientes ab homine, possent existere, non existente supposito, vt patet in statu animæ separata; sed connaturaliter absque miraculo non potest natura existere absque supposito: ergo minus necessariam connexionem habent actiones suppositi cum suppositualitate, quam ipsamet natura & consequenter si natura potest existere absque suppositualitate, poterit etiam habere suas operationes existentes absque suppositualitate: ergo à primo ad vltimum est absurdum.

Esset inconueniens quod natura posset conseruari absque personalitate si hæc esset posituum.

Esset inconueniens quod natura posset existere sine personalitate quin posset habere operationes.

absurdum dicere, quod natura singulariter completa possit existere à parte rei absque aliqua personalitate aut supposititalitate; & consequenter falsa est sententia Caietani, & Lycheti id admittentium.

97 *Dices*: ergo tenendum est ob has rationes, quod natura nequeat esse absque aliqua personalitate, & consequenter hæ rationes sunt sufficientes ad probandum necessariam connexionem naturæ cum personalitate aliqua; unde maior nostræ probationis erit falsa cum sua probatione.

Respondeo, ex vno capite id quidem esse verum. Sed tamen ex alio capite sequitur id esse falsum; nimirum quia non potest assignari ratio cur non posset singularis natura habere suas operationes, & consequenter esse absque vlla superaddita entitate positiua, quæ esset supposititalitas. Et in hoc consistit implicancia sententiæ asserentis personalitatem esse talem entitatem; quia scilicet inde sequeretur quod esset necessaria ad operationes naturæ singularis, & quod non esset necessaria; quod esset complementum & terminus positiuus connaturalis eius; & quod non esset.

Probat secundum conclusio, quoad eandem primam partem, quia si supposititalitas esset quid positiuum distinctum à natura singulari, vel esset substantia, vel accidens; neutrum dici potest: quia non accidens, tum quia sic non esset complementum substantiale substantiæ singularis, nec faceret cum ipsa vnum per se contra aduersarios; tum quia non potest assignari munus aliquod positiuum eius. Non etiam substantia; quia vel deberet esse composita ex materia & forma, quod nemo asserit, & esset sine dubio absurdum; vel deberet esse simplex, & consequenter vel materia, vel forma. Nō autem materia, tum quia nemo id asserit, tum quia alias darentur duæ materiæ primæ in homine; & quia illa materia prima, quæ esset supposititalitas, deberet habere aliquam formam substantialem sibi correspondentem, vt omittam alia inconuenientia. Non etiam forma, quia sic darentur in homine duæ formæ substantiales simul, quod est contra maximam partem aduersariorum.

Confirmatur hoc, quia non potest ostendi, si sit substantia, aut substantiale ita, vt non sit accidens, cur non esset forma substantialis, quandoquidem adueniat naturæ singulari, eamque determinet, & faciat cum ipsa, maxime secundum aduersarios, vnum per se, non minus, quam forma ignis adueniens materiæ ipsius, determinat ipsam, ac facit cum ipsa vnum per se.

Dices tamen, eam non esse formam, nec substantiam, sed modum substantialem.

Contra in primis, esset substantia, quatenus substantia opponitur accidenti, quia non est quid aptum inherere.

Deinde non potest ostendi cur ita debeat esse modus, quin sit propriè dicta forma; quod autem sit modus sic, vt hoc non tollat ab ipsa rationem formæ, non facit ad rem, vt patet.

Dices, eam non posse esse formam, quandoquidem non possit existere absque natura singulari, forma autem potest existere absque re, cuius est forma.

Contra primo, quia difficulter potest ostendi, si sit entitas absoluta, quin possit existere absque illa natura.

Secundo, quia quod non posset sic existere, non tollit ab ipsa rationem formæ; tum quia id gratis diceretur, tum quia aliquæ formæ accidentales nequeunt existere absque suo subiecto, vt patet de actibus vitalibus in communiori aduersariorum sententia, & de formis relationaliis in sententia omnium; tum quia quamuis forma ignis non posset esse etiam diuinitus, absque aliqua materia, vt materia nequit esse secundum Thomistas absque forma aliqua; imo si non posset esse absque illa ipsa materia in qua est, adhuc non desisteret esse forma; neque sanè de facto ad probandum quod sit forma. Vltus vtitur illo argumento, quod non possit esse absque materia: ergo illa ratio nō impedit, quo minus sit forma.

Dices denique, propterea eam non esse formam; quia emanat ex natura singulari.

Contra secundo: quia quod sic emanet, non tollit quin sit forma: tum quia id etiam gratis diceretur, tum quia formæ relatiuæ, quæ magis necessario emanant à suo fundamento quam personalitas, adhuc habent rationem formæ.

Contra secundo; quia si sic emanarent, non facerent vnum per se cum illa natura: sed hoc est contra aduersarios: ergo non sic emanant.

Probatur maior, quia alias risibilitas faceret vnum per se cum homine, & intellectus cum anima; quod est contra omnes.

Confirmatur hoc, quia in omnibus aliis quæ faciunt vnum per se siue Physicum, siue Metaphysicum, siue integrale, nulla pars sequitur connaturaliter ad alteram; nec enim rationalitas sequitur ad animalitatem, nec forma ignis ad materiam primam; nec anima ad corpus; neque caput ad pedes; nec vna pars aquæ ad alteram. Ergo signum est quod illa non possint facere vnum per se, quorum vnum sequitur connaturaliter ad alterum.

100 *Probat tertio conclusio*, quoad eandem partem: quia si poneretur ipsamet natura singulariter completa absque aliquo positiuo superaddito; vtraque definitio præmissa tam Richardi, quam Boëtij, qua vtuntur Philosophi, & Theologi communiter, conueniret ipsi: ergo esset persona, & consequenter ad rationem personæ non requiritur aliquid positiuum vltra naturam singularem.

Probatur antecedens, quia esset substantia completa singularis, per se existens & non communicata alteri vili; & incommunicabilis etiam alteri in quocumque sensu, in quo persona debet esse incommunicabilis: ergo.

Confirmatur, quia nihil deesset humanitati sic constitutæ, quo minus esset intellectualis aut rationalis naturæ indiuidua substantia, & incommunicabilis existentia: ergo nihil deesset ipsi quo minus illæ definitiones competere ipsi.

101 *Dices*, deesse ipsi, quod non sit in se completa: intelligitur enim in illa descriptione vtraque non quæcumque natura, sed natura completa, alias anima rationalis separata esset persona, quia vt separata formaliter & non coniuncta, implicat eam coniungi.

Contra, quia quando dicis, quod natura illa, quæ ponitur in definitione personæ, debeat esse completa, vel intelligis de natura completa singulariter, id est, quæ nō sit nata esse pars physica; aut metaphysica alicuius totius; vel intelligis, quod debeat esse alio aliquo modo completa.

Si primum dicas, humanitas, de qua loquimur, est completa, vt patet; ergo non deesset ipsi ratio personæ propter hoc.

Si secundum, quæro quod aliud complementum desit ipsi; & non potest assignari quoddam illud sit, aut quod minus eius.

Et præterea si assignari possit per illud ipsum complementum explicaretur persona sufficienter, non ponendo in eius definitione, quod habeat incommunicabilem existentiam, & sic sine necessitate adderetur illud de incommunicabilitate ipsius definitioni.

102 *Confirmatur hoc primo*, vt intelligamus definitionem personæ, debemus intelligere quod natura, quæ est personata, debet esse completa isto particulari modo: sed eo ipso, quo sic intelligimus ipsam, habemus sufficientem descriptionem aut definitionem eius: ergo frustra ponimus aliquid aliud in eius definitione, aut descriptione.

Confirmatur secundo, quia ideo ponimus in definitione bruti negationem irrationalitatis, quia non possumus aliter differentiam bruti vt sic declarare; & si potuissemus, nullo modo posuissemus istam negationem in eius definitione; sicut non ponimus negationem brutalitatis in definitione hominis, cum tamen tam pertineat negatio brutalitatis ad hominem, quam negatio rationalitatis pertinet ad brutum: ergo si possumus, & debemus habere aliquem conceptum proprium personæ absque negatione communicationis aut communicabilitatis, non debemus addere eius descriptioni istam negationem.

H h h h

103 Pro

Natura singularis est completa positiue absque personæ litate positiua.

Si personalitas esset quid positiuum, esset forma substantialis.

103 *Probatur quarto conclusio*, quia non sunt multiplicanda entia sine necessitate: sed nulla prorsus est necessitas ponendi aliquid positivum distinctum realiter à natura singulari pro personalitate: ergo non est ponendum. Maior est omnium. Minor probatur, tum solvendo obiectiones adversariorum, tum etiā & præcipue, quia non potest assignari ullus effectus positivus competens personalitati, qui ab ipso proveniret: ergo non solum non est necessitas ponendi personalitatem in positivo, sed nec potest in eo poni, quia omnis entitas positiva realiter distincta ab aliis rebus, debet habere aliquod munus positivum; nec sufficit pro effectu eius quod ad illam sequantur negationes illæ; quia nullum positivum debet præcisè poni ut sequantur negationes.

Probatur antecedens, nimirum quod non possit assignari effectus positivus ullus personalitatis creatæ, tum quia hæcenus non est assignatum & communiter auctores solent tantum explicare effectum personalitatis per incommunicabilitatem aliquam; tum specialiter impugnando doctrinam Cardinalis de Lugo conantis ostendere effectum positivum personalitatis.

104 *Is ergo disp. 12. de Incarnat. num. 35. dicit effectum positivum*, quem vocat primarium personalitatis, esse desumendum ex natura accidentis; unde cum accidens habeat pro proprietate aut conditione essentiali esse in alio, substantia, quæ ipsi opponitur, debet habere esse in se, seu per se tanquam conditionem, ac proprietatem connaturalem. Addit præterea, quod accidens sit in alio tanquam in sustentante, & quod substantia non sit in alio tanquam in sustentante, sed quod seipsam sustentet; quod sic intelligit ut eadem dicatur substantia seipsam sustentare, quatenus ab ipsa emanat naturaliter substantia, seu supposititas, quæ nata sit sustentare substantiam. Deinde infert resolutivè, effectum primarium & positivum substantiæ esse perficere, & cōplere naturam substantialem, quæ ex se petebat sustentationem.

105 *Sed contra totam hanc doctrinam in primis facit*, quod falsum sit substantiam sustentare seipsam, neque enim dependet à se ipsa in ullo genere causæ, & præsertim materialis; aut ab aliquo positivo à se emanante, ut est evidens; neque ut habeat modum existendi oppositum modo existendi Accidentis, requiritur quod se sustentet; sed sufficit quod non sustentetur, nec apta sit sustentari ab alio; hoc autem non habet ab aliquo positivo superaddito.

Contra eandem doctrinam facit secundo, quod non rectè desumatur effectus substantiæ ex natura accidentis: nam nihil prorsus includit accidens nobis saltem pro hoc statu cognoscibile, ex quo possit ille effectus colligi, quamvis enim accidens habeat esse in alio, & substantia habeat modum existendi oppositum, tamen totum hoc potest esse verum, quamvis suppositum esset impossibile, nec daretur substantia vlla realiter distincta.

Confirmatur: esse in alio, quod competit accidenti, est esse in alio, tanquam in subiecto inhesionis, & per hoc præcisè distinguitur à substantia: sed secundum ipsum Lugo n. 30. substantia non habet à substantia non esse in alio tanquam in subiecto inhesionis, sed ex se ipsa: ergo non requiritur substantia, nec consequenter effectus eius, ut substantia habeat modum existendi distinctum à modo existendi accidentis; & consequenter effectus substantiæ non bene colligitur ex natura accidentis. *Quod si dicas* accidens non solum esse in alio tanquam in subiecto inhesionis, sed etiam tanquam in supposito, & ex hoc esse in alio desumi naturam substantiæ.

Contra, quia antequam sciatur quod accidens habeat huiusmodi esse in alio, debet intelligi quid sit suppositum, & quid substantia, eiusque effectus: ergo non bene desumitur effectus substantiæ ex natura accidentis.

106 *Rursus, quando dicit Lugo*, quod accidens sit in alio tanquam in sustentante, & quod substantia non sit in alio, sed quod seipsam sustentet: quæro, quid intelligit per esse in alio tanquam in sustentante? Si intelligit esse in alio tanquam in subiecto inhesionis, falsum est, quod substantia habeat à substantia non esse sic in alio, ut iam dixi; & etiam falsum est quod seipsam sic sustentet,

quatenus emanat ab ipsa naturaliter substantia, per quam sic sustentetur; quædoquidem evidens sit quod non sit in substantia; ut in subiecto inhesionis. Si intelligit esse in alio tanquam in causa materiali, ex cuius potentia educeretur & dependeret à qua fieret, ac conservaretur.

Contra primo: esse in alio sic, non est proprium accidentis, competit enim pluribus formis substantialibus. Nec prorsus valet differentia, quam assignat Lugo inter inexistentiæ formæ substantialis in alio, & formæ accidentalis: nimirum, quod formæ accidentales sint in alio, hoc est in aliquo ente completo, quod ab ipsis non constituitur in tali esse; forma vero substantialis sit in alio ente incompleto. Nam in primis in sententia recentiorum, quam credo teneri à Lugo, formæ accidentales non habent pro causa materiali ens completum, quæritas enim subieciatur immediatè in materia prima non minus quam forma substantialis, secundum ipsos; & intellectiones ac volitiones in intellectu ac voluntate, iisque mediantibus in anima, quæ non est ens completum. Deinde forma substantialis non magis constituit suum subiectum materiale, quam accidentalis suum.

107 *Esti dicatur* formam substantialem esse in toto composito substantiali, quod compositum ab ipsa constituitur. *Contra*, quia etiam forma accidentalis est in toto composito accidentali, quod ab ipsa constituitur, verbi gratia albedo in albo.

Sed demus solas formas accidentales esse in alio tanquam in causa materiali, certè natura singularis completa non est in seipsa, neque in sua substantia tanquam in causa materiali, ex qua, aut in qua, sicut accidens est in alio: ergo esse in alio accidentis, quod est oppositum esse per se substantia non est esse in alio tanquam in causa materiali.

108 *Melius sane explicari posset*, esse per se, quod competet substantiæ ratione substantiæ, dicendo quod esset esse in aliquo ab ipsamet natura singulari pullulante naturaliter eo modo, quo natura assumpta est in Verbo; & melius explicaretur effectus positivus personalitatis positivæ propriæ, dicendo quod esset talis effectus, qualem personalitas positiva Verbi tribuit naturæ assumptæ; & quod quædammodum nos non possumus sufficienter explicare, quis sit ille effectus positivus physicus, quæ tribuit personalitas Verbi naturæ assumptæ, nec declarare qualem dependentiam particulare naturæ terminat, aut quomodo cōplet, aut perficit naturam, licet certum nobis sit, quod compleat, ac perficiat ipsam, tribuatque ipsi aliquem effectum positivum, & quod particulariter natura dependeat ab illa personalitate: Ita similiter personalitas propria tribuit effectum aliquem positivum naturæ, eamque compleat ac perficiat, quantumvis nos non possumus declarare bene naturam istius effectus, aut completionis.

Verum contra hoc etiam est, quod licet natura possit habere dependentiam aliquam particularem positivam à personalitate Verbi, non tamen sit necesse quod talem dependentiam positivam habeat, aut habere possit à personalitate creatæ, aut propriæ, nisi possit ostendi, quod personalitas propria creatæ sit quid positivum: hoc autem nequit ostendi.

Probatur quinto, quia ponendo personalitatem in positivo, non saluatur sufficienter, quomodo non possit persona, formaliter loquendo, assumi ab alia persona: quia non potest ostendi quod persona habeat incommunicabilitatem simpliciter: sed statuendo personalitatem in negativo, omnino id facile ostenditur: ergo magis coheret cum sententia communi omnium Theologorum tenente inassumptibilitatem personæ formaliter consideratæ, statuere personalitatem in negativo, quam in positivo.

Solutio obiectionum.

109 *Obiicies primo*, contra conclusionem, ad probandum, quod illud, quod superadditur naturæ singulari ad personandam ipsam, non sit quid negativum, sed positivum. Omnes intelligunt per personam, & suppositum, & per omnia propria significatione suppositi, ut sūt Petrus & Paulus, substantiæ, & non negatione, & omnes fatentur, quod

Non potest assignari effectus positivus personalitatis.

Substantia non se sustentat.

Non colligitur effectus substantiæ ex natura accidentis.

Substantia non habet à supposititate modum oppositum accidentis.

Melior explicatio effectus positivus personalitatis.

quod significant ista nomina formaliter substantiam: ergo non significant formaliter negationem. Hæc obiectio est *Caietani*.

Respondetur primo, nec ipsummet *Caietanum*, nolos fere ex aduersariis vocare personalitatem substantiam, sed modum seu realitatem substantialem: ergo male dicit *Caietanus*, quod omnes intelligunt per ista nomina formaliter considerata substantiam.

Itaque respondeo secundo ex hoc distinguendo antecedens: omnes intelligunt per ista nomina substantiam; quatenus reuera substantia importatur per illa nomina, concedo antecedens; quatenus ratio formalis propria qua constituitur totum significatum istorum nominum sit substantia, nego antecedens.

Persona
significat
etiā na-
turā.

110. Ut melius hoc intelligatur, *Aduerte* nomen personam, & suppositum, & quæcumque alia nomina significantia personas, & suppositum, significare non solum personalitatem, aut supposititatem, sed etiam naturā, sicut nomen *singulare* non significat solum singularitatem, sed etiam naturam; unde quia natura illa, quā significat, est substantia, optime dicitur quod significant substantiam; nec in hoc est difficultas. Verū quia in hoc toto significato reperiuntur duo natura scilicet & personalitas, & ex his personalitas habet rationem determinatiui, quia determinat naturā ad esse personam; propterea communiter supponitur quod nomen *persona* & *suppositum* magis formaliter significet personalitatem quam naturam: hoc autem si verum sit, de quo vix potest esse alia quam quæstio de nomine; falsum est quod omnes intelligunt per personam formaliter substantiam, aut quid substantiale; & si qui ita intelligant, procedunt ex falsis principiis, unde debent corrigere conceptus suos.

Quid
significat
persona
formali-
ter.

111. Ut autem magis clare tollamus omnem difficultatem, quæ hic possit esse, quantum ad hoc, *aduerendum* iterum, varios posse esse modos loquendi de significato nominis *persona*. Aliqui enim dicunt quod formaliter dicat non solā naturam, nec solam personalitatem, sed utramque; sicut nomen *homo* non dicit solam rationalitatem, nec solā animalitatem, sed utramque. Et hoc admisso patet consequentiam *Caietani* nihil valere. Alij dicunt, quod solā personalitatem dicat formaliter, & naturā materialiter, sicut concreta accidentalia *album*, *instans*, &c. dicunt formaliter iustitiam, & albedinem, materialiter vero res affectas istis formis. Et hoc supposito falsum est antecedens *Caietani* in sensu formalis; in materiali autem verum est, sed non valet consequentia. Alij aiunt quod personalitas significetur in recto per nomen *persona*, natura vero in obliquo, sicut discunt de concretis accidentalibus; id enim intelligunt per significare in recto, & significare formaliter: & hoc admisso eodem modo respondendum, quod si verentur ly *formaliter*. Alij denique dicunt quod persona significet in recto naturā & in obliquo personalitatem, quia scilicet in explicatione nominis *persona*, quādo dicitur, quod sit habens personalitatem, ponitur natura in nominatiuo casu: & personalitas in accusatiuo. Hoc vero concessio fatendum est, quod persona in recto significet substantiam, sed negandū præterea quod personalitas sit substantia, aut substantialis.

112. Itaq; quis ex his modis loquendi sit verior nō est huius loci, nec pertinet ad præsentē difficultatem vllō modo, cū solui possit independentē ab vllō particulati modo dicendi. Vnde quādo vtuntur aduersarij istis terminis, *formaliter* aut *in recto*, conueniendum est primo cū ipsis in eo, quod volunt per istum modum intelligere, & conformiter respondendum est iuxta præmissa.

Confirmatur ulterius præsens responsio; non magis significat persona substantiam, quam singulare substantiale; sed ex eo quod singulare substantiale v.g. hæc humanitas significet substantiam, quomodocumque; illam significet, siue formaliter, siue materialiter, siue in recto, siue in obliquo, nō sequitur quod singularitas sit substantia aut substantialis, secundum magnā partem aduersariorū, quandoquidē dicant singularitatem nihil aliud esse distinctum à natura, quæ sic dicitur, quā negationem vnā aut plures: ergo ex eo quod persona significet sub-

stantiam, non sequitur quod personalitas debeat esse substantia, aut substantialis saltem in horum authorū sententia, propter quos pono hanc confirmationem.

113. *Ad hanc obiectionem* vicina est secunda, qua vtitur *Fonseca*, & *Vasquez*, quod supposita creata sunt primæ substantiæ: ergo non includunt negationem.

Respondetur primo dubium esse antecedens, si sensus sit quod idem prorsus sit suppositum ac prima substantia; nā verisimilius est, quod prima substantia ex mēte Philosophi sit substantia singularis vt sic præcise, cū vt supra diximus, nō agnouerit Philosophus suppositum distinctū à substantia singulari. Si vero sensus sit quod sit prima substantia, quatenus includit primā substantiam, certū est antecedens, sed falsa consequentia, quia cum hoc potest ultra primam substantiam includere negationem.

Respondetur secundo admittēdo antecedens in illo sensu, in quo dixi, quod sit dubium, ita scilicet vt sit idem substantia prima, & suppositum; & negando consequentiam, quia si sint idem, quidquid probat suppositū constitui negatione, probat etiā idem de substantia prima.

Confirmatur hæc responsio; quia natura singularis includitur per se vt singularis in supposito secundum omnes, sed natura singularis vt sic secundum *Fonseca*, & recentiores communiter dicit negationem: ergo per se includitur aliqua negatio in supposito, & consequenter non est inconueniens, quod per se includat negationes, quas dicit vt suppositum est.

114. *Per hæc patet ad tertiam obiectionem*, qua *Lorca* vtitur contra nos: suppositum est vnum ens per se: ergo non includit formaliter, & per se primo negationem.

Respondetur primo, ex hoc securum, quod non includet per se primo naturam singularem in sententia illa satis communi recentiorum, dicente quod natura constituitur in esse singulari per negationem.

Respondetur secundo distinguendo antecedens: est vnum ens per se quatenus omnia positiua, quæ per se primo includit, faciunt vnum per se, & non per accidens, concedo; quatenus ex natura & personalitate fieret vnum per se, nego antecedens. Hæc responsio non videri debet difficilis recentioribus; quia similiter respondere debebunt, quando obijceretur ipsis, quod singulare esset vnum per se, & consequenter quod non deberet per se primo dicere negationem.

Alio modo distinguunt antecedens: suppositum est vnum per se negatiue, concedo; positiue, nego. Sed prima responsio est facilior.

115. *Obiicies quarto ex Caietano*: personalitas diuina est quid positium: ergo & creata. Hæc etiā obiectione vtitur *Lychetus*, *Fonseca*, *Auersa*, & alij: sed negatur consequentia, quia in diuinis reperitur aliquid positum incommunicabile, in quo poni possit personalitas diuina, nimirū paternitas, filiatio, & spiratio passiva, & est de fide, quod datur in diuinis, & quod sint incommunicabiles, & quod habeat aliud positum munus quā esse principium negationum vllarū: sed in creatis nō constat esse aliqua talia, ratione aut authoritate, nec potest aliquid inueniri positum, cuius sit vlla necessitas, aut emolumentum, ipsis attribui: ergo non debet asseri in creatis sicut in diuinis, quod personalitas sit quid positum.

Confirmatur primo, quia licet sapiētia in diuinis sit substantia & quæcumque alia perfectio Dei, tamē in creatis nō est ita, & ratio disparitatis est, quod argueret imperfectionem in Deo illas perfectiones nō esse substantias. Constat autem per discursum, quod in creatis non sint substantiæ tales perfectionis: ergo similiter quāuis personalitas debeat dici positum quid in Deo, quia esset imperfectionis in ipso non habere entitates incommunicabiles in creatis, tamen non debet dici quod persona sit positum, propter fundamenta nostra.

Confirmatur secundo contra eos qui dicunt singularitatem creatam esse quid negatiuum, quia in diuinis non est quid negatiuum secundum ipsos, quandoquidem sit de essentia Dei secundum eosdem: ergo quamuis personalitas in diuinis sit quid positum, tamen personalitas creata non debet esse quid positum.

Hhhh 2

116. Præter

An sup-
positū sit
idē quod
prima
substan-
tia.

Quomo-
do sup-
positum
sit vnum
per se.

Cur per-
sonalitas
creata
non sit
positua
sicut di-
uina.

116 Præter hæc *Scotus* dat aliam disparitatem, propter quā debet negari consequentia huius obiectionis: quia scilicet incommunicabilitas, quam dicit persona diuina formaliter, inuoluit non solum negationē actualis & aptitudinalis communicationis, sed etiā potentialis, quandoquidem repugnet naturam diuinā non esse personatā personalitate omni diuinā: sed personalitas creata non inuoluit negationē potentialis communicationis sic, vt naturā ea affectā specificatiuē loquendo, repugnet carere ista personalitate, vt patet ex mysterio Incarnationis. Sed quotiescumq; negatio aliqua nō potest vilo modo separari à subiecto, debet præsupponere aliquid positium, ratione cuius debet necessario conuenire subiecto, vt patet: illud autem positium per quod necessario inest negatio communicabilitatis, debet necessario esse incommunicabile: ergo omnis natura, quæ necessario habet negationem communicabilitatis, debet necessario habere aliquod positium incommunicabile. Quia ergo natura diuina necessario habet negationē omnem, quam habet, quatenus personatur, propterea debet habere aliquod positium, ratione cuius debeat illā habere, & illud positium est personalitas: quoniam autem ex altera parte natura singularis creata non habet necessario omnem negationem, quam habet à propria personalitate, propterea non debet habere aliquid positium, quo mediante debeat habere illam negationem, nec consequenter personalitas ipsius debet consistere in positio.

117 Et per hoc patet ad aliam obiectionem, qua vitur *Fonseca*; suppositum est incommunicabile; ergo ab aliquo positio, & consequenter persona constituitur per aliquid positium.

Respondetur enim non omne incommunicabile debere habere positium distinctum à natura singulari, quæ etiam aliquo modo dicitur incommunicabilis, sed solum illud incommunicabile, cuius natura necessario afficitur ista incommunicabilitas, & non ex ratione ipsius naturæ singularis. Ad quod addendum quod *Fonseca* non intellexerit diseursum *Scoti*, aut disparitatem, quam assignat inter personam diuinā, & humanā; non enim posuit *Scotus* disparitatem in hoc, quod persona diuina esset incommunicabilis, humana vero non sit, cum in dist. 5. questione secunda, expresse doceat personam humanam esse incommunicabilem, & id sit evidens in ipsius sententia: sed in hoc posuit disparitatem, quod natura diuina esset necessario incommunicabilis omni incommunicabilitate necessario sequente ad personalitatem eius; natura vero creata non sit necessario incommunicabilis omni incommunicabilitate sequente ad suam personalitatem creatam.

118 Per idem patet ad sextam obiectionem, qua posset quis ad hominem contra *Scotum* vti, quia scilicet ipse ex incommunicabilitate naturæ singularis probat singularitatem esse quid positium: ergo si natura personata sit incommunicabilis, personalitas est quid positium.

Respondetur ex dictis negando consequentiam, quia natura singularis ita est incommunicabilis, vt non possit eadem numero positiuē natura communicari communicatione opposita incommunicabilitati illi: natura vero personata eadem numero, specificatiuē loquendo, non est ita incommunicabilis, quin possit communicari communicatione opposita isti incommunicationi.

Denique per idem patet ad septimam de ingenito, quo vitur *Lychemus*, nimirum secundum *Scotum*, ingenitum, vt dicitur de Patre formaliter, non dicit per se primo negationem: ergo nec natura incommunicabilis.

Respondetur negando consequentiā, quia Patet, de quo dicitur quod sit ingenitus, ita est ingenitus, vt nō possit perdere negationē illā, quam importat ingenitū, vnde debet habere aliquod positium, ad quod sequetur ista negatio.

119 Obiicies octauo ex *Caetano*; Persona Verbi supplet personalitatem creatam, ac defectum eius respectu humanitatis; sed non supplet nihil; negatio autem est nihil; ergo personalitas non est negatio.

Confirmatur ex *Suario*, quia Patres & Concilia dicunt personam verbi consumpsisse personā seu personalitatem

humanitatis assumptā: sed hæc locutio non esset bona, si consisteret personalitas propria in negatio.

Respondetur, eatenus Verbum aut personalitatem eius supplet personalitatem propriā creatam, quatenus natura coniuncta Verbo potest exercere omnia sua munera absq; dependentia ab vilo alio, quā à Verbi personalitate: non vero debet, aut potest dici, quod suppleat defectū personalitatis propriæ, quatenus præstaret naturā totū, quod præstaret personalitas propriā: vt patet ex eo quod, siue personalitas propria constituitur in positio, siue in negatio, secundum omnes tribuat naturā nō esse coniunctam per se cum aliquo supposito alieno, seu supposititate extrinseca positio; & secundū *Linga* facit ipsam esse subsistentem in se, & est ratio formalis, ob quā sustentat seiat evidens est personalitatem diuinā hoc ipsi non tribuere. Vnde patet argumentū hoc, si bene explicetur, & intelligatur, nullam prorsus habere difficultatem, quamuis aduersarij illum magni faciant.

120 Itaque in forma respondeo, distinguendo maiorem; supplet Verbum personalitatem propriā, & defectum eius, quatenus natura vnita Verbo est tā proximē potēs exercere sua munia omnia, quā esset, si haberet personalitatem propriā, concedo; quatenus totum illud haberet à personalitate Verbi, quod haberet à personalitate propria, nego maiore. Distinguo etiam minorem; sed non supplet nihil, vt nihil opponitur omni reali, tā positio, quam negatio, quod datur, aut dari potest à parte rei independenter ab operationibus potentiarum potentium facere ens rationis, concedo; nec negatio, in qua consistit personalitas propria, est tale nihil: non supplet nihil, prout nihil, dicitur omne negatiuum reale independentens ab operatione intellectus, nego minorem. Supplet enim huiusmodi nihil, quia quemadmodum natura non esset proximē potens operari omnes suas operationes, nisi haberet huiusmodi negationem, aut aliquid aliud, per quod tollitur solummodo ista negatio: est autem proximē potens exercere suas operationes, quando habet talem negationem: ita etiam est proximē potens operari omnes suas operationes (loquor semper quantum est ex parte naturæ) quando habet personalitatem alienam Verbi, per quam tollitur ab ipsa negatio, in qua consistebat propria personalitas.

Ad confirmationem, quæ minoris est momenti, respondeo negando minorem; quia sensus est, quod impediēbat personalitas Verbi resultantiam personalitatis propriæ: hoc autem tam verum est, si personalitas propria sit negatio, quam si esset quid positium.

121 Obiicies nono ex *Caetano*: si dimitteretur natura humana Christi, afficereturq; personalitate propria, esset alia persona à Verbo; ergo & alia substantia, & consequenter persona propria superaddit naturæ substantiam.

Respondetur negando secundam consequentiam, quia haberet esse alia persona, & alia substantia ab illa negatione, tanquam à ratione constitutiva formali istius alterius personæ humanæ, aut tanquam à conditione sine qua non diceretur natura humana alia substantia à Verbo: quia quandoquidem sine illa negatione deberet esse coniuncta Verbo, & eo ipso quo esset coniuncta ipsi, non esset alia, propterea loquendo, à Verbo, ista negatio coniunctionis est conditio necessario requisita, vt alia dicatur; vnde non requiritur, vt dicatur alia substantia, quod superaddatur aliquid substantiale.

Confirmatur, quia secundum *Caetanum* posset natura humana Christi esse dimissa absque vlla supposititate. In tali casu quæro, vtrum esset alia substantia à Christo? si dicatur quod sic, ergo corrumpit totaliter hæc obiectio *Caeterani*, quandoquidem in tali casu non superaddere- tur ipsi aliquid substantiale. Si dicas quod non; contra est, quod non sit eadem substantia cum Verbo, sed realiter ab ipso distincta, & non vnita ipsi; ergo est alia substantia ab ipso, vt manifestum est.

Confirmatur secundo, quia aqua vnita alteri aquæ non dicitur alia aqua ab illa, aut aliud suppositum: sed separata vnione eius præcisē absque superadditione alicuius positiui, diceretur alia aqua, & aliud suppositum; ergo

Quo-
modo
supplet
personalitas
Verbi
personalitatem
creatam.

Quo-
modo
personalitas
Verbi
consum-
psit pro-
priam.

Natura
dimissa
esset alia
substantia
à Verbo
sine ali-
quo po-
sitiuo
super-
addito.

ergo ex eo quod separata natura humana à Verbo diceretur alia natura, & aliud suppositum, non sequitur quod tum reciperet aliquod positum.

122. *Obiicitur decimo ex Fonseca.* De fide est, Verbum assumpsisse naturam humanam, non vero hominem, id est personam humanam: sed secundum Scotum ratio huius pronunciati esset, quod assumpsisset naturam humanam, non verò negationem eius; quæ ratio, inquit Fonseca, indigna videtur, quæ à Theologo afferatur. Hac eadem in re obiectione videntur Suarez, Hurtado, Aversa, Lugo, asserentes in nostra sententia ridiculas, & ineptas fore definitiones Patrum, & Conciliorum, quibus definitur naturam, non personam assumi, illasque habituras sensum ineptum, & ridiculum, aut saltem ut aliquantulum mitius procedit Lorca, sequeretur quod non verificaretur assumptio naturæ, & non personæ in ea proprietate, in qua Patres loquuntur in prædictis definitionibus.

Ratio autem omnium harum censurarum est, quod sensus istarum definitionum esset, naturam humanam, ut inquit Lugo, assumptam à Verbo non mansisse per se existentem sine vnione ad Verbum: quod adeo clarum est, ut ridiculum, & indignum omnino esset, quod ab Ecclesia vniuersali ut fidei dogma definiretur.

Confirmatur primo ex Hurtado, quia Patres non arguebant Nestorium contradictionis, quando assererat, personam humanam assumptam fuisse; quod tamen in nostra sententia facile fuisset, & esset efficacissimum medium ad eum conuincendum: ergo signum est, quod non senserunt Patres personam constitui per negationem.

Confirmatur secundo à Suare, & Lugo quia si ex eo præcisè natura humana amittit propriam personalitatem, quia vnitur Verbo, & quia per hoc amittit esse per se, & esse sine alio; ergo etiam Verbum eo ipso, quod vnitur humanitati, amittit propriam personalitatem, & non erit per se.

123. *Respondetur* concedendo maiorem, & minorem; negando verò quod illa ratio esset indigna Theologo, & dicendo quod censura tam Fonseca, quam illorum aliorum auctorum sit potius indigna, inepta & ridicula, quam aut definitio, aut locutio illa Conciliorum, ac Patrum in sententia Scoti, aut ipsamet sententia Scoti.

Quod, ut clarissime intelligatur, aduertendum, Concilia, & Patres definiuissent humanitatem, non vero personam humanam assumptam fuisse à Verbo, contra hæreticos, qui concedebant in Christo duas personas; unde si definitio illa habeat sensum oppositum sensui hæreticorum, etiam in sententia Scoti, tantum abest, ut sit censenda ridicula, inepta, impropria, aut nugatoria, ut potius propria, congrua, & optima, ac necessaria sit iudicanda: sed habet directissime in sententia Scoti sensum oppositum sensui hæreticorum: ergo &c.

Probatur minor, quia dum hæretici dicebant, duas personas fuisse in Christo, non dicebant tantum humanitatem fuisse quomodocumque assumptam, sed ita assumptam, ut tamen habuerit personalitatem propriam, & consequenter, ita ut non caruerit negatione vnionis per se cum Verbo diuino.

Quando autem Patres declararent humanitatem assumptam esse taliter, ut ista humanitas non haberet negationem vnionis per se cum Verbo, sed potius assumptionem humanitatis fuisse assumptionem, & vnionem per se, ac propterea talem, cum qua non posset talis negatio, nec consequenter propria personalitas consistere, certum est quod contradictorium directe dicerent sententiæ istorum hæreticorum; ergo quamuis personalitas consisteret in negatione, ut asserit Scotus, quando tamen dicunt Patres humanitatem assumptam, & non hominem, seu personam humanam, dicunt directe oppositum istius, quod dicebant hæretici, & consequenter non improprie, nec ridicule, aut inepte loquuntur, etiā iuxta sententiā Scoti.

124. *Confirmatur* dupliciter posset intelligi, quod humanitas Christi esset assumpta, uno modo per se mediante vnione physica, & reali; alio modo per accedens mediante vnione accidentali tantum.

Si autem secundo modo assumeretur, non solum verum

esset, quod humanitas assumeretur, sed etiam quod assumeretur persona, & consequenter quod in Christo essent duæ personæ.

Si primo modo assumeretur, sola humanitas, non vero persona humana assumeretur, & consequenter in Christo esset vna tantum persona. Licet autem habeatur ex Scriptura, quod humanitas sit assumpta à Verbo, tamen non vsque adeo expressè habetur ante definitiones Patrum & Conciliorum quomodo sit assumpta, an primo modo mediante vnione per se: an vero secundo modo mediante vnione per accedens: non, inquam, vsque adeo expressè habetur in Scriptura, quomodo fuit assumpta; quin Hæretici de facto explicauerint Scripturas (licet male) de secundo, non de primo modo assumptionis. Itaque Concilia & Patres, ut tollerent hanc dubitationem, & opprimerent Hæreticos dicentes Personam assumptam fuisse à Verbo, statuendo oppositum, nempe naturam, non personam fuisse assumptam, quamuis persona diceret solam negationem formaliter, optime declarauerunt assumptionem fuisse factam primo modo; quia si fuisset facta assumptio secundo modo, non solum humanitas, ut dixi, sed etiam personalitas humana esset assumpta.

125. *Confirmatur præterea:* si ista propositio definita à Patribus & Conciliis: *Humanitas assumpta est, non persona* in sententia Scoti esset ridicula, aut inepta, vel hoc ideo esset, quia superflue adderetur illud, *non persona*; vel quia tam clarum esset, quod persona non esset assumpta, supposita assumptione humanitatis, ut ridiculum esset illud addere, cum nemo posset de eo dubitare: sed neutrum horum esset verum: ergo in sententia Scoti illa definitio non esset falsa, nec inepta.

Probatur minor, quia posset humanitas esse assumpta, quamuis non esset assumptus homo, & posset aliquis credere de fide, quod humanitas esset assumpta, ex eo scilicet quod illa propositio expressè haberetur in Scriptura, & dubitare tamen, ac prorsus nescire, an homo esset assumptus; etiam supposito quod homo supra humanitatem nihil diceret præter negationem assumptionis; quandoquidem, ut dixi, non omnis assumptio humanitatis esset incompatibilis cum ista negatione, sed solum assumptio particularis talis, quæ fieret mediante vnione per se physica.

126. *Ad primam confirmationem obiectionis respondeo,* Patres non potuisse arguere Nestorium contradictionis, quia non assererat ipse personam vniti per se, sed per accedens: persona autem non dicit negationem communicationis accidentalis, ut patet. Adde, etiam aduersarios ad hoc respondere debere, quia secundum ipsos, ad personalitatem sequitur saltem negatio communicationis: cur ergo non arguebant Nestorium contradictionis?

Ad secundam confirmationem, quæ mihi parui momenti videtur.

Respondeo negando sequelam; nam sicut si vniretur persona humana, non destrueretur personalitas humana, sed potius deberet remanere, quandoquidem vniretur; ita etiam si vniretur persona diuina, non debet perdi personalitas diuina, sed potius debet manere.

Deinde, quemadmodum ex vnione humanitatis ad Verbum diuinum tollitur personalitas illa positiua, nec tamen ex vnione eadem tollitur personalitas Verbi, cur similiter ex illa vnione non tolleretur personalitas creata negatiua, quamuis non tolleretur diuina?

Rursus, ratio cur tollatur personalitas creata ob illam vnionem, est, vel quia dicit formaliter solummodo negationem vnionis ad personalitatem extrinsecam, ut nos tenemus, vel quia dicit positiuum, ad quod sequitur talis negatio, ut tenent aduersarii: personalitas autem diuina non dicit negationem communicationis cum natura creata, ut est de fide, sed negationem communicationis cum alia personalitate; unde ob vnionem, & communicationem cum natura non debet tolli, ut manifestum est.

127. *Obiicitur undecimo ex eodem Fonseca:* suppositum in creatis est perfectius natura singulari: ergo superaddit aliquid positiuum.

Respondeo primo negando consequentiam, quia cum

H h h h 3 nega

Definitiones Conciliorum de assumptione naturæ humanæ non hominis non sunt ridiculæ in sententia Scoti.

negatione potest aliquid habere perfectius esse, formaliter loquendo, quam sine illa haberet, quando negatio est negatio alicuius imperfectionis, vt fit in proposito; & quando negatio est conditio necessario requisita, vt habeat res omnes suas operationes connaturales.

Quomodo
suppositum
est perfectius
natura
singulari.

Respondeo secundo, distinguendo antecedens: suppositum formaliter consideratum est perfectius, quam natura singularis completa, nego antecedens: est perfectius præsuppositiue aliquibus naturis singularibus, cōcedo antecedens, & nego consequentiam. Itaque suppositum potest comparari ad naturas singulares incompletas, & ad naturas completas: si comparatur ad incompletas, tum formaliter consideratū, vt dicit negationem actualis, & aptitudinalis communicationis, est præsuppositiue perfectius, quam naturæ incompleta, quia ista negationes præsupponunt naturam completam: & sine dubio perfectius est alicui habere negationes præsupponentes perfectionem, quam eas non habere. Si vero cōparetur ad naturas singulares completas, non est necessarium vt omne suppositū formaliter loquēdo, sit perfectius ipsis.

Dico autem *omne suppositum*, quia suppositum Christi, etiam quatenus homo, est perfectius sine dubio, quam vlla natura creata, quantumvis singulariter completa. Posset etiam suppositum dici, perfectius natura quacumque completa singulariter vt sic, quatenus non posset esse vlla natura proximè disposita ad suas operationes absque suppositualitate aliqua, & quatenus non potest natura vlla singularis intelligi, vt completa, quin intelligatur suppositata.

128 Obiicit duodecimo ex Suauio: si suppositum solum diceret negationem supra id, quod dicit natura singularis suppositata, sequeretur quod quemadmodum potest dici, quod aer tenebrosus possit illuminari, ita etiam posset dici, quod suppositum posset communicari: sed consequens est contra omnes Theologos, & ipsam definitionem suppositi; ergo & antecedens.

Probat sequela, quia ideo dici potest aerem tenebrosum posse illuminari, quia nihil dicit aer tenebrosus supra aerem, præter negationem luminis: ergo si nihil dicit suppositum supra naturam, præter negationem communicationis, poterit tam bene dici, quod suppositum possit communicari.

Cur non
posset dici
quod
suppositum
posset
assumi,
sicut
aer tenebrosus
potest
illuminari.

Huius rationis nullam vim prorsus esse optime aduertit Vasquez & respondetur breuiter negando sequelam: & ratio disparitatis est, quod nomen *suppositum* significet per se primo ipsam negationem communicationis; unde quia implicat naturam cum negatione communicationis posse assumi, implicat etiam suppositum posse assumi: aer vero tenebrosus in sensu specificatiuo, in quo solo verum est quod possit illuminari, non significat per se primo negationem luminis, sed aerem, qui habet istam negationem; & quia ille aer potest recipere non minus lumen quam tenebras, propterea optime dici potest illum aerem posse illuminari.

Ad probationem autem sequelæ dico, quod non ideo præcisè potest dici aerem tenebrosum posse illuminari, quia dicit negationem tantum luminis, sed quia nō dicit per se primo illam negationem, aut, vt clarius dicā, quia iste terminus complexus, *aer tenebrosus*, non solum patitur sensum reduplicatiuum, & compositum, sed sensum specificatiuum. Terminus autem *suppositum*, ita significat naturam affectam negatione, vt non admitrat sensum specificatiuum, proprie loquendo, quemadmodum patitur terminus complexus *natura suppositata*: unde nequit dici quod possit suppositum communicari: licet possit dici, quod natura suppositata posset communicari.

129 Confirmatur hac responsio, quia non magis potest dici, quod aer tenebrosus possit illuminari, quam quod paries niger possit dealbari, & tamen paries niger non solum dicit negationem albedinis, sed aliquid posituum oppositum ipsi, vt certum est apud omnes. Ex hac ergo doctrina dō infero in confirmationem nostræ responsionis, & infirmationem totalem obiectionis.

Primum infero, quod ratio, cur possit dici aerem tenebrosum posse illuminari, non sit, quod aer tenebrosus di-

cat solum negationem luminis, supra id, quod dicit aer ipse. Quod etiam vltius confirmo efficaciter, quia si aer tenebrosus diceret aliquid posituum, ad quod sequeretur negatio luminis, sicut paries niger dicit aliquid posituum, ad quod sequitur negatio albedinis, non minus posset dici eum posse illuminari, sicut dicitur quod paries niger posset dealbari.

Secundum infero, quod quemadmodum paries niger dicitur dealbari posse, quamuis dicat posituum, ad quod sequitur negatio luminis, ita etiam poterit dici, quod suppositum possit communicari, quamuis suppositum diceret aliquid posituum, ad quod sequitur negatio communicationis; nisi alio modo suppositum significet suum posituum, quam paries niger significet suam nigredinem.

Quod si dicatur: alio modo suppositum significandi suum posituum, & propterea non valere locutionem, similiter possumus nos dicere, quod alio modo significet suum negatiuum, quam aer tenebrosus, & consequenter quod ratione illius diuersi modi significandi non possit dici quod aer tenebrosus possit illuminari.

Confirmatur vltius: siue suppositum dicat negatiuum, siue posituum, formaliter loquendo, alium modum significandi habet quam natura suppositata; & diuersitas consistit in hoc, quod suppositum significet naturam suppositatam in sensu composito solummodo, natura vero suppositata significare possit naturam suppositatam in sensu specificatiuo, & diuiso: sed ex hac differentia significandi sequitur manifestè non posse dici, quod suppositum sit communicabile, siue dicat formaliter negatiuum, siue posituum: vnde sequitur vltius argumentum esse nullius momenti, & æquè retorqueri posse contra aduersarios, ac contra nos.

130 Obiicit decimotertio Vasquez: Si natura non haberet aliquid posituum à se distinctum, à quo haberet negationem aptitudinis ad communicationem (quam negationem *Scolus* asserit esse de ratione suppositi) sequeretur quod nunquam esset personata personalitate propria: sed hoc est falsum, vt patet: ergo suppositum debet inuoluere aliquod posituum, à quo habeat inaptitudinem ad communicationem.

Probat sequela, quia natura ex se semper habet aptitudinem, vt communicetur, etiam quando est suppositata propria suppositualitate, quia tum potest augeri vntis partibus.

Ego certè vix intelligo vim huius obiectionis ita, vt sit ad propositum.

Respondeo tamen negando sequelam, & ad probationem dico, quod si natura, quando est affecta propria suppositualitate negatiua, habeat aptitudinē vt communicetur, eodem modo habebit aptitudinem similem, quādo afficitur propria personalitate positiua: & vtrumque æquè probatur ratione *Vasqui*: nam Petrus infans, verbi gratia, etiam si dicamus ipsum suppositari modo positiuo, sine dubio potest communicari paribus ipsi vmbilibus, quibus augetur, tamen bene quā si suppositaretur negatione; ergo vel illa aptitudo nō est aptitudo, cuius negatione dicit suppositualitas, vel est illa aptitudo: si non est illa aptitudo: ergo non obstante illa, natura Petri posset esse suppositata propria suppositualitate includente negatione aptitudinis, & sic probatio *Vasqui* non est ad rem: si est illa aptitudo, ergo qua ratione ea non obstante potest natura esse suppositata suppositualitate positiua, poterit etiam negatiua; & sic etiam argumentum *Vasqui* non magis facit contra nos, quā contra ipsummet.

131 Quod si dicat Vasquez, ipsam naturam ex se non esse ineptam, sed reddi ineptam per suppositualitatem, ita vt simul cū suppositualitate non possit esse apta ad communicationem, idem nos dicemus. Et si insisteret vltius, quandoquidem natura ex se sit apta ad communicationem, non posse ab ea pullulare negationem aptitudinis; ergo similiter etiam nos poterimus inferre contra ipsum, quod non possit sequi ad naturam iste modus positiuus, ad quem sequitur ista negatio; neque enim magis difficile, aut impossibile est vnum quā alterum.

Itaque vt dixi, non video quomodo hæc obiectio sit

fit ad propositum magis contra nos, quàm contra ipsum *Vasquez*.

In rei autem veritate quomodo possit stare cum personalitate naturæ aptitudo ad communicationem cum aliis partibus integrantibus, postea declarabimus.

Dices: quidquid sit de illa communicabilitate ad partes integrantes, saltem natura, quæ personatur, non potest habere aptitudinem, ut communicetur personæ extrinsecæ: sed videtur, quod natura humana habeat aptitudinem, ut communicetur Verbo, quia perficitur à Verbo. Nec refert quod perfectio, quam dat Verbum ipsi, sit perfectio supernaturalis, quia secundum *Scotistas* communiter reperitur aptitudo, & inclinatio naturalis in natura ad perfectiones supernaturales, unde mouetur ad illas motu naturali, ut motus naturalis opponitur motui violento, & motui neutri.

Respondeo, iuxta dicta supra n. 70. aptitudinē, cuius dicit negationē naturæ personatæ, esse aptitudinē non ad qualemcumque perfectionem, quam posset recipere, & ad quam etiā diceret naturalem inclinationem, sed aptitudinē ad perfectionem connaturaliter sibi debitā. Modo certum est, quod perfectio, quam communicat persona diuina naturæ assumptæ, non sit ipsi cōnaturaliter debita, nisi multò minus, quàm aliæ perfectiones supernaturales, fidei verbi gratia, spei, & charitatis; quæ quamuis sint iuxta inclinationem naturæ in nostris principiis, nō sunt tamen connaturaliter ipsi debita: sed de hoc postea.

133 *Obicitur decimoquarto Vasquez*, & cum eo *Auersta*: secundum *Scotum* persona creata potest assumere naturam creatam alienam, verbi gratia Petrus potest assumere naturam creatam Ioannis: sed hoc fieri non potest, si persona creata non diceret formaliter aliquid positiuū: ergo dicit aliquid tale etiam in sententia *Scoti*, qui consequenter non videtur sibi satis constans in hac re.

Probat minor, quia persona creata non potest assumere alienam naturam, nisi terminando, quatenus persona est, vnionem istius alterius naturæ sic, ut illa vnio fundata in natura assumpta, immediatè terminetur ad personalitatem personæ assumptis: sed negatio non potest esse terminus immediatus relationis realis; ergo persona creata, si personalitas consistat in negatiuo, nequit assumere naturam alienam.

Respondetur primo quod *Scotus*, ut aduertit *Lorca*, & patet ex ipso textu *dist. 1. quæst. 4.* ubi hanc rem tractat, non dixerit absolutè personam creatam posse assumere alienam naturam, sed in hoc dubius mansit.

Verum contra hoc facit, quod non poterat nec dubius quidem manere, si personalitas esset quid negatiuum, quemadmodum videtur certum, quod vnio realis non possit terminari ad negationem.

Melius ergo, & meo iudicio magis literaliter respondetur, quod *Scotus* nō manserit dubius ex suppositione suæ sententiæ de constitutione personæ per negationem, sed ex suppositione sententiæ communioris de constitutione personæ creatæ per positiuum quid.

Confirmo in hac expositione, quia non tangit *Doctor* vllō modo difficultatem hanc; quæ est in assumptione naturæ alienæ per personam creatam constitutam per negationem, quæ tamen erat obuia, & maximè omnium concludit istam inassumptibilitatem; sed certè si proponeret difficultatem in illo sensu, non est credibile, quin illam proponeret: ergo non proposuit, nec resoluit difficultatem in illo sensu, sed in hypothesi communis sententiæ statuētis personalitatem creatam in positiuo: in qua adhuc sententiæ res prorsus est dubia; quamuis pars affirmatiua, in quam ipse magis inclinatur, nimirum quod possit persona creata assumere alienam naturam, sit multo facilior & probabilior; quandoquidem reuera non potest assignari vlla repugnantia, ut facile esset ostendere soluendo repugnantias, quas, qui tenent oppositum, adducunt, si ad hunc locum spectaret.

134 *Quod si quæras*, cur non resolverit *Doctor* illam quæstionem in sententiā suā propriā? *Respondeo* mihi videri id eum ideo fecisse, quod existimauit nō fuisse locum controuersie, cum clarissimum sit personam constitutā

per negationem non posse assumere aliquam aliam naturam; quod satis bene probatum est in obiectione, quæ propterea valet contra *Scotistas* tenentes personam, etiam constitutam per negationem, posse assumere alienam naturam; non verò contra me, qui id prorsus nego.

Scholias quidem in illa *quæst. 4. scholio secundo*, ex *Bassolo* & *Lycheto* assignat, quomodo possit ita vniri natura aliena, & suppositum creatum, ut natura suppositi potius assumeret alterā naturam assumptam, quàm altera natura ipsam; quia scilicet Deus produceret in natura illa, quæ diceretur assumpta, realē relationem terminatā, cui in altera natura corresponderet relatio rationis terminantis. *Verū* non ostēdit quomodo possit relatio realis terminati habere pro termino immediato negationē.

135 *Lychetus* autem ipse dicit, non terminandam illā relationem ad personalitatem, sed ad ipsam naturam, quæ personatur. *Sed sic non satisfit difficultati*; nam quæro vtrum persona creata, quæ persona formaliter, possit assumere immediatè naturam aliam? Si non, habeo intentum: si sic, ergo vnio naturæ assumptæ debet terminari immediatè ad ipsam personalitatem creatam, & sic responsio *Lycheti* non facit ad rem. *Deinde*, duæ naturæ non possunt immediatè vniri, ut sic, vnione per se, secundum communiorē sententiā, quandoquidem secundum omnes non habent aliam supposititalitatem præter vltimā incommunicabilem, ut secundum aliquos habet natura diuina. Omitto plura alia inconuenientia, quæ instari possent contra hanc sententiā pro illamet *quæst. 4.*

136 *Faber* super quæstionem primam *disp. 1. c. 5. n. 41.* dicit, terminum materiale vnionis, quæ fieret inter naturam alienam, & personalitatem creatam, esse naturam singularem istius personæ assumptis; terminum verò formalem esse istas negationes, quibus fieret persona: & dat exemplum huius in materia prima, quæ est subiectum materiale formæ substantialis, & habet esse subiectum formale per priuationem formæ.

Verum hæc doctrina nullo modo placet. *Primo*, quia negatio non potest esse ratio formalis terminandi relationis realē, quamuis posset esse conditio necessario requisita ad ipsam: nec oppositum probat exemplum de materia prima, quæ malè dicitur constitui subiectum formale formæ per priuationem, quandoquidem sit subiectū formæ semper, quamdiu informatur à formæ; nec tamen tandiū manet sub priuatione, quæ incompatibilis est cum formā, & quæ propterea communiter dicitur esse principium corporum naturalium in fieri, non verò in facto esse. *Secundo* quia terminus immediatus, cum quo immediatè coniungitur natura assumpta per vnionem hypostaticam, est ipsa personalitas secundum omnes, neque ad illam assumptionem se habet natura, nisi merè per accidens, aut remotè, ac materialiter.

137 *Obicitur decimoquinto*: sequeretur, quod potius deprimeretur natura humana per vnionem hypostaticam, quàm eleuaretur: sed hoc est absurdum; ergo &c.

Probat sequela: sine vnione illa non haberet dependentiam ab vlla supposititalitate; posita autem vnione habet dependentiam à supposititalitate diuina: sed magis deprimitur natura per dependentiam, quàm sine dependentia; ergo &c.

Respondeo negando sequelam: ad cuius probationem.

Dico primo, quod sine vnione natura habet dependentiam à propria personalitate, tanquam à posteriori naturaliter, & necessariò sequente ad ipsam, nisi per vnionem impediretur.

Nec refert, quod personalitas propria sit negatio, quia licet non possit aliquid dependere à negatione tanquam ab alio priori influente in ipsum, potest tamen optimè ab ipsa dependere tanquam à posteriori, sine qua scilicet connaturaliter nequit esse, & sic dependet homo à negatione brutalitatis.

Dico secundo, distingui posse minorem probationem; quando ad illam dependentiam sequeretur maior perfectio ipsius, quàm si eā careret, nego minorem; quando non sequeretur, concedo minorem. In proposito autē ad dependentiam naturæ ad Verbum sequitur maior perfectio eius;

H h h 4

An persona humana possit assumere aliam naturam.

Quomodo non deprimitur natura per vnionem hypostaticam.

eius, vt est euident, quandoquidem ad illam vnionem sequatur in ipsa, exigentia quædam connati talis multarum perfectionum & gratiarum, quas alias non haberet, nec ita exigeret, nisi haberet illam dependentiam.

138 *Obicitur decimosexto*: sequeretur quod natura de facto fuisset personata propria personalitate, antequam fuit vnita: sed consequens est contra omnes Theologos; ergo & antecedens.

Probatur sequela, quia ipsa natura est prius producta, non quidem prioritate temporis, sed prioritate nature, quam fuit producta vnio hypostatica in ipsa: sed in illo priori habuit negationem actualis & aptitudinalis communicationis; ergo fuit personata personalitate propria, si personalitas propria consistit in illis negationibus.

Quomodo natura non fuit personata de facto ante vnionem.

Respondeo negando sequelam, & distinguendo minorem suæ probationis; negatiue, seu permissiue transeat; positiue, nego minorem. Ad quod intelligendū aduerte, illa dici conuenire alicui positiue pro prioritate nature, quæ possunt verificari de ipso pro instanti tēporis reali: illa verò dicuntur negatiue seu permissiue cōpetere; quorum oppositum non potest pro illo priori ipsi cōpetere, quamuis nec ipsamet competant ipsi pro instanti vllō temporis, sed cōpeterēt tamen, nisi ab extrinseco poneretur impedimentum. Sic aptitudo ad formam cōpetit positiue prius materiæ primæ, quàm ipsa vnio ad formā, quia scilicet posset esse materia cum aptitudine sine forma, & quia pro quocumque instanti tēporis, pro quo est materia, est ista aptitudo. Non esse verò realiter existens cōpetit prius materiæ negatiue, quàm esse realiter existens, quia materia, quantum est ex se, non haberet realiter existere, & quia pro nullo instanti reali temporis potest verificari de materia existente, quod non existat.

Itaque in proposito, quia pro primo instanti tēporis, quo verum est dicere de natura, quod existat, etiā verum est de illa dicere quod sit vnita; propterea nunquam potest de illa verificari, quod non sit vnita; & consequenter negatio vnionis non potest positiue ipsi competere, etiam pro instanti illo nature, quo prior est natura, quàm vnio; sed ad summum negatiue tantum ipsi conuenit, quatenus scilicet non competit ipsi pro illo priori ipsamet vnio, & quatenus negatio ipsius ex se competet ipsi pro temporis primo instanti, nisi causa extrinseca poneret vnionem impediētem eius resultantiam.

139 *Obicitur decimoseptimo*, & præcipue ex *Suare, Lorca, Lugo*, & aliis: Natura humana assumpta facit vnum per se positiue cum Verbo diuino: sed hoc esset falsum in nostra sententia: ergo illa etiam est falsa.

Probatur sequela, quia si natura humana non haberet aliquid positiuum pro personalitate propria, tum esset substantialiter completa ex se positiue, nec careret aliquo complemento positiuo: sed natura non carens aliquo complemento substantiali positiuo per se nequit facere vnum per se cum vllō positiuo, quod ipsi superaddi possit; ergo natura humana in nostra sententia, non posset facere vnum per se cum persona Verbi.

An natura singularis faciat vnum per se cum personalitate.

Responderi posset iuxta aliquos negando maiorem, primo, quia quandoquidem natura singularis, vt talis, dicat formaliter negationem secundum plurimos, & consequenter sit vnum per accidens, non videtur quomodo possit facere vnum per se cum vllō alio aut positiuo, aut negatiuo in eorum sententia.

Secundo, quia vt in nostra sententia non potest natura singularis facere vnum per se positiue cum propria personalitate, ita non videtur quod debeat facere vnum per se positiue cum personalitate Verbi.

140 *Tertio*, quia ex locutionibus Patrum & Conciliorum non habetur, quod faciat vnum per se cum Verbo in sensu huius obiectionis: nam quamuis definiatur contra Nestorū, quod non vnatur per accidens homo cum Verbo, ista tamen vnio per accidens intelligenda est in sensu Nestorij, qui intelligebat hominem non fuisse vnium Verbo vnione aliqua physica, sed potius vnione morali secundum affectum, aut gratiam, aut dignitatem; contra quod definitur à Concilio, quod natura humana sit per se vnita, vnione scilicet reali, & physica, ac tali,

qua stante natura humana non possit esse physice præfens, vbi non sit Verbum præfens physice, non solum ex eo quod Verbum sit ex se necessario vbique, sed etiam, quamuis per impossibile non esset vbique; & quod non sit vnita per accidens ipsi, hoc est vnione morali secundum affectum, aut gratiam; quæ sententia videtur esse, *Damasceni lib. 3. de fide c. 3. Substantialem enim, inquit, dicimus vnionem scilicet veram, & non secundum phantasiam, substantialem autem, non vt duabus naturis perfectissimis vnā compositam naturam.* Quamuis etiam dicant vnionem hypostaticam naturæ humanæ esse substantialem, tamen non sequitur propterea, quod ad eam sequatur vnum per se, sicut non sequitur in sententia Scotistarum ex eo, quod per transubstantiationem ponatur Christus sub speciebus panis, quod per eam producatur aliquam substantia.

141 *Quarto*, quia secundum plures ex aduersariis natura humana posset existere absque personalitate vlla positiua, de potentia absoluta, & in tali casu haberet omnes operationes sibi connaturales, sed nunquam posset facere aliquid vnum per se cum alio, quin indigeat ipso in ordine ad aliquam operationem naturalem, quam alias non posset habere; ergo secundum illos natura humana non facit vnum per se cum propria personalitate, nec consequenter cum diuina.

Quinto, quia videtur esse contra perfectionem personalitatis diuinæ posse facere vnum per se cum aliquo creato; quamuis enim non sit contra perfectionem ipsius vniri formaliter naturæ creatæ vnione physica & reali subiectata in natura, & terminata ad Verbum; tamen ad vnionem per se plus requiritur, quàm huiusmodi vnio; nam substantia & accidens vnuntur realiter & physice, non verò vnuntur per se, ita vt faciant vnum per se, vt patet; illud verò quod vnio per se, ad quam sequitur vnum per se, importat supra vnionem, realem & physicam, vix potest explicari, quin reperiatur esse inconueniens, quod Verbo diuino competat, aut possit cōpetere.

142 *Contra hanc responsionem in primis facit*, quod nullos, quod sciam, habeat auctores ex his, quorum opera impressa sunt.

Secundo quod male sonet, naturam assumptam non facere vnum per se cum assumente persona; quam rationem insinuat Doctor 3. dist. 6. q. 1. n. 9. Vt autem exacte vel confutaretur vel confirmaretur, oporteret ostendere, quid sit aliqua duo facere vnum per se; quod exigeret longiorem discursum, cui mihi iam vacat indulgere.

Ad propositum modo sufficit, quod certum debeat esse, quod humanitas non faciat tale vnum cum Verbo, quale facit cum propria personalitate, siue hæc sit positiuum quid, siue negatiuum: nam facit vnum per se cum propria personalitate, siue vnione aliqua intermedia: sic autem non facit vnum per se cum personalitate Verbi, sed mediante vnione; vnde tollitur magna pars difficultatis huius obiectionis, ad quam tamen,

143 *Respondeo aliter*, admissa maiori, negando minorem cum minori suæ probationis: quamuis enim verum sit, quod connaturaliter non possit natura completa substantialiter facere vnum per se cum alio, tamen supernaturaliter id fieri potest, vt omnes fateri debent, præsertim si vera sit maior obiectionis: nam alias Verbum diuinum, cum sit substantialiter completum, non posset facere vnum per se cum natura humana, siue illa esset completa ex se, siue non esset. Itaque qua ratione Verbum diuinum, licet completissimum sit positiue, potest facere vnum per se cum natura humana, eodem modo natura humana, licet completissima esset positiue, ita vt non careret vllō complemento positiuo substantiali sibi connaturali, posset tamen facere vnum per se cum Verbo diuino: & licet nobis non sit facile explicare, qua ratione id fiat, non propterea negandum est id fieri posse; sed hoc attribuendum est sublimitati & difficultati huius mysterij, quod caput humanum ita superat secundum communem sententiam, vt nec possibilitas quidem eius ab intellectu Angelico possit capi lumine naturali.

Postquā hæc exscripserā, perueni ad me Metaphysica

P. Blas

P. Blasij à Conceptione Carmelita Excalceat. in qua disp. 8. satis fufè tractat de hac materia; & quia contra meam fententiam tenet communioem *Thomistarum*, quamvis ex dictis facile efferet respondere rationibus, quibus Scotificam imperit; tamen maioris claritatis & doctrinæ gratia, placuit eas in specie proponere & foluere.

Obicit ergo primò, & fit decima octava obiectio in ordine: Quod est perfectiffimum in genere fubftantiæ, nequit constitui per negatiuum. Sed perfona est perfectiffimum in illo genere; ergo.

Refpondeo distinguendo maiorem: fecundum illam rationem, fecundum quam est perfectiffimum, concedo maiorem: fecundum quancumque aliam cõfideratione, nego maiore, & concessa minori fimiliter diftinguo cõfequens. Itaque perfona est perfectiffimū quid in genere fubftantiæ, quatenus includit naturam fpecificam completam, & vt fic constituitur per pofitiua; quatenus vero dicit perfonalitatem formaliter, non est perfectiffimum nifi præfuppoſitiue, in quantū fcilicet illa perfonalitas est quid præfupponens naturā completā, quā nulla alia formalitas ex iis, quæ ſpectant ad naturā præfupponit.

Obicitur fecundo: fuppoſitum constituitur in eſſe tali per illud, à quo habet repugnantiam vt faciat vnum per ſe cum alio fuppoſito. Sed hoc habet ab aliquo poſitiuo & non à negatiuo; ergo.

Probat minorem, quia negatio quæ dicit repugnantiam ad aliquid, fundatur in aliquo poſitiuo, cui repugnat affirmatio oppoſita: talis eſt negatio quam dicit fuppoſitum; ergo fundatur in aliquo poſitiuo.

Refpondeo, negando minorem; ad cuius probationem dico quod omnis negatio repugnantia, quam dicit quodcumque poſitiuum ad aliquod aliud poſitiuum, fundatur in aliquo poſitiuo, quæ eſt doctrina ipſiusmet Scoti ſupra inſinuata n. 116. Sed negatio repugantiæ, quæ dicit aliquid includens tam poſitiuum quam negationem, non neceſſario fundatur in aliquo poſitiuo, cui repugnet forma oppoſita, vt poteſt manifeſte; quia Petrus non ſedens, formaliter & reduplicatiue loquendo dicit negationem repugnantiam ad ſedendum: repugnat enim quod ſi non ſedeat, ſedeat, & tamē illa negatio non fundatur in aliquo poſitiuo, cui repugnet ſedere; neq; enim in Petro non ſedente eſt aliquid poſitiuū, cui repugnet ſeſſio. Et ita ſane eſt in propoſito: nam fuppoſitum dicit & naturam & negationem, ſignificatque vtrumque & pro vtroque ſupponit: vnde cum repugnet ſimul cum negatione illa eſſe dependentia, ſeu communicatio quā negat, licet ipſamet non fundetur in aliquo poſitiuo, cui repugnet talis communicatio, tamen fuppoſitum, quod ipſam formaliter dicit, debet neceſſario dicere non repugnantiam ad communicationem: de quo non poteſt eſſe difficultas vlla, ſi quis aduerterit tantum terminos.

Obiectio tertia ipſius eſt octaua ſupra propoſita ex *Caietano*, quæ præterea hic non eſt repetenda: ſed addenda tamen ex ipſo ſunt aliquot Cõfirmationes eius.

Prima eſt; quod Verbum diuinum ſuppleat id, in quod reſunderentur actiones humanitatis Chriſti, ſi non fuiſſet aſſumpta: ſed id non eſſet negatio, quæ nullum habere poteſt influxum in actiones poſitiuas; ergo verbū non ſupplet negationem, ſed aliquid poſitiuum.

Confirmat fecundo: quia ſi fuppoſitum eſſet aliquid negatiuum, ſequeretur quod Deus non redemerit nos quod actiones Chriſti non ſint valoris infiniti; quod non detur cõmunicatio Idiomatum: quæ ſunt abſurda.

Probat ſequela, quia ſi fuppoſitum constituitur per negatiuum formaliter, non poſſunt actiones reſundi in fuppoſitum formaliter; ergo cum Verbum ſuppleat defectum fuppoſiti, actiones humanitatis non poſſunt reſundi in perſonam Verbi, & ſic non dignificabuntur ab illa.

Confirmat tertio, quia illa ſubſtantia quæ habet omnia poſitiua, quæ habet fuppoſitū creatū, habet illa omnia in quæ poteſt reduci actio: ſed humanitas Chriſti habet illa omnia ſecluſo Verbo; ergo habet omnia in quæ poteſt reduci actio, & cõſequenter actio nequit reduci in Verbum.

Confirmat quarto: quia illa ſubſtantia, quæ eſt omnino

completa & tetminata intra genus ſubſtantia, eſt ſuppoſitata: ſed humanitas Chriſti eſt talis ſecundum ſe, ſecluſo Verbo, & vnione, ſi non caret entitate vlla poſitiua quæ ſit complementum eius; ergo eſt ſuppoſitata, & conſequenter in Chriſto ſunt duo ſuppoſiti; ergo.

Refpondeo ad primam Confirmationem, diſtinguendo maiorem: in quod reſunduntur, tanquam in principium influens in ipſas phyſice vt quod aut vt quo, nego maiore; & ſane, neque vt fic ſuppoſitalitas influeret in illas, quamvis eſſet quid poſitiuum; & mihi videtur abſurdū quod fuppoſitū diuinū ſic influat in operationes Chriſti, quod tamen ſupponit hic author: tanquā in principium, quo constituitur fuppoſitum, quod denominatur agere & habere illas actiones, & quod vere illas habet, quia habet naturam à quo procedunt; concedo maiore; & ſimiliter diſtinguo minore, & nego conſequentiam.

Ad ſecundam confirmationem, nego ſequelam & diſtinguo antecedens probationis: non poſſunt reſundi in ipſam, tanquam in principium quo, aut quod phyſice influens, concedo; tanquam in conſtitutum perſonæ ſeu fuppoſiti, quod denominatur agere, nego antecedens & conſequentiam.

Ad tertiam confirmationem ſimiliter diſtinguo maiorem: habet illa omnia in quæ poteſt reſundi actio, tanquam in principia phyſice & poſitiue influentia, concedo maiorem: habet omnia illa in quæ poteſt reſundi, ita vt nihil aliud poſſit denominari agere præter illa, nego maiorem, & ſimiliter diſtinguo primum conſequens & nego ſecundam conſequentiam.

Ad quartam confirmationem Refpondeo diſtinguendo maiorem: ſi ſit vnita alteri fuppoſito, nego maiorem; ſi non ſit, concedo maiorem; & concessa minori nego conſequentiam.

Idem Author præterea q. 3. & 4. explicans ſuam ſententiam fufè conatur oftendere, ſecundum mentem ſancti Thomæ & rationem, ſuppoſitalitatem non eſſe diſtinctam ab exiſtentia vt indiuidua.

Sed quamvis hoc poſſet fortassis dici ex ſuppoſitione ſententiæ S. Thomæ, quod exiſtētia diſtinguatur realiter ab eſſētia; tamē ex ſuppoſitione ſententiæ verioris, quod non diſtinguatur realiter, non habet probabilitatē, quia ſequeretur humanitatē Chriſti habere ſuppoſitalitatē propriam, contra fidem, quia habet exiſtētiā propriā.

ADDITION.

Maſtrius diſput. 11. Metaph. num. 45. ponit meam explicationem incommunicabilitatis quam dicit perfona, quæ dixi ſupra nu. 64. incommunicabilitatem, quam dicit perfona, eſſe oppoſitam communicationi, quæ communicatur natura diuina tribus perſonis, & natura humana Verbo, & addo num. 68. vt aliqua ſubſtantia ſingularis completa dicatur perſonari, non requiri vllam aliam, quam negationem actualis communicationis cum aliquo, ſiue formaliter, ſiue realiter diſtincto, cum quo faceret vnum per ſe.

Contra, quam doctrinam ait ſe neſcire cur introducam communicabilitatem diuinæ naturæ tribus perſonis ad explicandam incommunicabilitatem perſonalitatis, cum ſit longe difficilior ipſa perſonalitate perſonæ; tum quia non eſt hic ſermo de perſonalitate diuina, neque de perſonalitate communi ad diuinam & humanam, ſed de creata præciſe, tum quia communicabilitas natura diuinæ tollitur per ſingularitatem: eo enim ipſo quod natura creata eſt ſingularis, eſt etiam pluribus incommunicabilis, vt quod, cum talis cõmunicabilitas ſit priuilegium ſpeciale diuinæ naturæ ratione infinitatis eius. Quamvis ergo perſonalitas creata tollat immediate à natura communicabilitatem, quæ modò humanitas Chriſti eſt verbo communicata, non tamen tollit eam quæ natura diuina communicatur tribus perſonis, ſed hæc tollitur à ſingularitate, & ideo non ſpectat ad formalitatem perſonæ niſi præſuppoſitiue.

Sed certe facile deberet eſſe Maſtrio ſcire, quod dicit ſe neſcire: nam certum eſt, quod nulla ſubſtantia completa & ſingularis, quæ haberet talem communicabilitatem, qualē habet natura diuina, poſſet eſſe perfona, ſicut nec ipſa

ipsa natura diuina est persona, quia habet talem comunicabilitatem, unde euidens est, quod vt natura aliqua personetur, debeat habere talē negationem, siue habeat ipsam à personalitate distincta, siue à singularitate, & quamuis hæc comunicabilitas sit valde difficilis, quoad rationem, tamen omnes, per fidem intelligunt, quod natura diuina habet talem comunicabilitatem, & hinc nullo negotio deducere possunt, quod ad personam requiratur negatio ipsius, & quod qui velit ostendere quid sit persona, debeat in explicatione ipsius, si velit recte discurre, facere mentionem de tali negatione.

Præterea falsū est, quod illa negatio habeatur à singularitate naturæ, sed potius quemadmodum comunicabilitas naturæ diuinæ habetur ratione infinitatis ipsius, vt ipsemet Mastrius fatetur: ita negatio talis comunicabilitatis habetur à finitate naturæ creatæ.

Deinde, quidquid sit de Mastrio, ego agebam de incommunicabilitate, quam debet dicere persona, vt sic, communis diuinæ & creatæ, & si agerē de persona creatæ, adhuc vt recte agerē, deberē vel dicere vel supponere, quod ad illam requiratur negatio comunicabilitatis talis, quam habet natura diuina: nam si non consideretur vt sic incommunicabilis, non posset esse persona sicut natura diuina non est persona, quia non est sic incommunicabilis, sed potius comunicabilis.

Deinde conatur probare, quod ego debebam præter negationem actualis communicationis ponere negationem aptitudinalis communicationis, quia etiam natura personabilis habet talem negationem, etiam quando actu dependet.

Sed certe si natura assumpta habeat talem negationē, illa non potest spectare formaliter ad personalitatem ipsius; quia aliās natura assumpta non careret tota sua personalitate, sed Verbum assumeret partem ipsius.

Præterea illa negatio aptitudinis, quam habet natura assumpta cōuenit ipsi ratione finitatis & cōpletionis ac singularitatis suæ, & nō ratione personalitatis realiter distinctæ: ergo si valet discursus Mastrij cōtra me, nō deberet poni in explicatione personalitatis propriæ ipsius sicut nec secundū ipsum deberet poni in explicatione eius negatio comunicabilitatis, quam habet, naturæ diuinæ, quia illa negatio cōuenit ipsi ratione singularitatis.

Deinde, siue natura assumpta aut quæcumque completa singularis habeat illam aptitudinem aut negationem eius, quod spectat ad quæstionem de nomine, certe eo ipso, quo esset completa, modo non haberet communicationem actualem ad Verbum, esset persona; unde negatio aptitudinis illius est omnino impertinens ad rationem personæ.

Vltius eodem numero ait illam meam doctrinā de negatione actualis communicationis, quæ esset personalitas, contradicere alteri conclusioni meæ, quæ 72. docui incommunicabilitatem, quam dicit persona, nō bene explicari dicendo, quod esset illa, à qua habet persona non posse communicari alicui cum quo facit vnum per se, quia Verbum diuinū est persona & tamen comunicatur naturæ humanæ faciendo cum ipsa vnum per se.

Hæc, inquit, videtur mihi manifesta contradictio in prima & tertia conclusione huius Authotis, aut ipsum non intelligo; quia reuera ibi adeo obscure ac perplexe loquitur, vt vix percipi possit quid dicere velit.

Certe si putarem me mereri hanc censuram, valde displiceret mihi, quod ita me explicauerim, quia amo claritatem; sed si, quod potius existimo, non mea culpa sit, quod Mastrius me nō intellexerit, sed ipsiusmet aut ingenio aut negligētiæ in me legendo adscribendū sit, curare non debeo, nec curo sane, quid ipse de me sentiat.

Dabo tamen hic operam vt facile possit intelligere me mihi non contradixisse.

Docui ergo in prima conclusione, quod nihil requiratur, vt substantia cōpleta singularis suppositetur, quā vt habeat negationem actualis communicationis talis, qualem habet natura diuina, & natura assumpta, hoc est communicationis cum aliquo realiter aut formaliter distincto cum quo faciat vnum per se.

In altera dico quod nō bene explicetur incommunicabilitas esse illa, à qua habet non posse comunicari alicui, cū quo faciat vnum per se, & id videor mihi satis apparenter probare. Sed vellem scire, vbi hic sit species vlla contradictionis: in prima loquor de natura singulari; in altera de persona, & hoc ipsum sufficit ad tollendā contradictionem. In prima dico, quod natura completa singularis personaretur si haberet talē negationem. In altera dico, quod non bene explicaretur incommunicabilitas, quam dicit persona per negationem talem.

Neutra conclusio cōuenit in subiecto aut predicato, quomodo ergo possunt contradicere sibi: cū contradictio non possit esse, nisi quando, quod negatur de vno subiecto in vna propositione, affirmatur de ipso in altera, quod fieri impossibile est, quando non conueniunt propositiones in subiecto ac predicato. Sed fortassis nō intendit Mastrius, quod sit formalis & immediata contradictio; sed virtualis ac mediata, hoc est, vult fortassis quod ex illo, quod dico in vna conclusione possit per discursum colligi oppositum illius, quod dico in altera: sed oporteret tamen antequam tam grauiter censuraret, vt proponeret illum discursum.

At ego ipse facere conabor, quod non fecit Mastrius, & proponam vnicuique discursum qui occurrat mihi, quo id fieri videri possit.

Persona nō bene explicatur esse id quod nō potest alteri comunicari cum quo faciat vnum per se, quia aliās Verbum Diuinum non esset persona, quia comunicatur naturæ humanæ cū qua facit vnum per se: ergo vt aliquid sit persona, non sufficit, quod sit aliquid, quod nō possit sic comunicari, sed natura cōpleta, non actualiter comunicata alicui cum quo faciat vnum per se, non habet aliud quam quod non possit sic comunicari: ergo per talem negationem non redditur personata, neque de illa cum tali negatione potest dici, quod sit persona, & consequenter non sufficit talis negatio, vt sit personata, quæ propositio directè contradicit primæ conclusioni meæ, & sic tertia virtualiter contradicit primæ.

Sed certe hic discursus non concludit intentū: nā imprimis negari debet prima consequentia, quamuis enim non requiratur, quod persona dicat talem negationem, tamen si diceret ipsam, omnino sufficeret, unde si natura completa haberet talem negationem, esset adhuc persona non obstante doctrina tertiæ conclusionis.

Deinde falsum est subsumptum, nam natura completa à negatione communicationis non habet non posse communicari, sed actu communicari.

Sed dices: adhuc illa negatio nō sufficit ad personandā naturam quæ potest non esse, quando adest personalitas sed negatio communicationis, quam ego pono in prima conclusione potest non esse, quando adest personalitas, si vera sit tertia conclusio: nam Verbum Diuinum habet talem communicationem simul cum personalitate, ergo manet personalitas absque tali negatione.

Respondeo negando minorem: quia negatio quam pono in prima conclusione est negatio communicationis naturæ singularis complete, talis autem est in ipsa natura Verbi, vt afficitur personalitate Verbi, neque enim natura Verbi comunicatur naturæ humanæ faciendo cum ipsa immediate vnum per se, sed ipsamet persona Verbi comunicatur.

Deinde negatio communicationis, quam ego dixi sufficere ad personandam naturam completam singularem est negatio communicationis per modum naturæ alicui, cum qua faceret vnum per se, & hoc sufficienter declarabam, quando dixi, quod deberet esse opposita communicationi, quam dicit essentia diuina cum tribus personis, & natura humana Verbo; vtrique autem hæc communicatio est communicatio naturæ; communicatio autem Verbi respectu humanitatis, non est communicatio naturæ, neque enim Verbum est natura in se, & multo minus est natura humanitatis.

Vnde negatio, quā dixi in prima conclusione sufficere, non est negatio, quā dixi in tertia conclusione nō sufficere ad explicationē personæ, & sic ex omni capite patet, quod

quod mihi ipsi non contradixerim in illis duabus conclusionibus.

De obscuritate autem & perplexitate mea in re illa difficili, quam imponit Maftrius, non possum me aliter purgare quam relinquendo lectorum ingeniosorum arbitrio, an ita sit.

Postea n. 46. conuenit cum Eminentissimo de Lugo, quatenus dicit effectum secundarium personalitatis esse reddere naturam incommunicabilem illi, cui posset diuinitus communicari separata personalitate propria, cum enim natura singularis secundum se possit supernaturaliter communicari supposito alieno, personalitas propria addita ipsi, facit ne possit sic communicari.

Dicit vero in merito me hoc negare, & dicere naturam ex se habere negationem communicationis respectu cuiusque, cui non potest communicari nisi supernaturaliter: si enim, inquit, id verum esset, plane omnis substantia & supposita de medio tolleretur, nec vlla prius incommunicabilitas posset esse effectus eius formalis.

Dicit enim, inquit Maftrius, naturam meam v.g. ex se ipsa habere negationem communicationis, cui communicari non potest nisi supernaturaliter; non vero ratione substantiæ propriæ, quæ ipsam modo terminat, quod est prius falsum, quia si talis incommunicabilitas vel incommunicatio, sic ei conueniret; neque per potentiam Dei tolli posset.

Hæc Maftrius, qui si me etiam clare loquentem intelligeret, non sic discerneret, nec mihi imponeret, quod nec somniaui quidem: nam ego non dixi incommunicabilitatem seu incommunicationem non esse effectum personalitatis, aut conuenire naturæ absque personalitate, sed dixi illam non esse effectum vllius personalitatis, quæ esset quid posituum quale asseritur esse personalitas à Cardinali de Lugo, & Thomistis ac Recentioribus communiter; quia, vt dixi, natura ex se, hoc est, absque vlllo posituo superaddito, habet negationem communicationis talis, & supposita negatione communicationis de potentia absoluta nequit communicari; vnde intuli, quod illa incommunicabilitas non posset esse effectus alicuius positiui, (Aduertat hoc Maftrius) distincti à natura, & consequenter nequit esse effectus personalitatis in sententia ipsius, hoc est Lugo: vbi aduertat etiam, quod non dixerim illam non esse effectum personalitatis quomodocunque, sed personalitatis in sententia Lugo, qui putat personalitatem esse quid posituum.

Quod autem dixeram naturam ex se habere illam negationem communicationis, non debet sic intelligi, quod illa negatio esset de essentia naturæ: hoc enim nihil esset absurdum, cum euidenter sit, quod nulla negatio sit de essentia absoluti; neque sic etiam quod illa negatio esset inseparabilis à natura, quia ipse fatebar & est de fide, naturam posse supernaturaliter communicari; sed clarissimus sensus est, quod ex se, hoc est, sine aliquo posituo superaddito, habere illam negationem, nisi Deus communicaret illam; vnde ad hoc, quod haberet illam negationem, sufficeret quod Deus non vniret illam hypostaticè, & supposito, quod non vniret illam, ad ipsammet naturam, sequeretur necessario illa negatio & personaretur per illam, etiamsi nihil aliud posituum poneretur in illa; nec posset intelligi esse personata, quin intelligeretur eam habere talem negationem.

Vnde manifeste patet, quod quamuis hoc totum verum sit, & speciatim verum sit, quod natura ex se in sensu iam explicato habeat illam negationem, non tolli personalitatem ex medio; imo potius astringitur, quia ipsamet negatio illa est personalitas, vt expresse docui.

Uterius n. 54. dicit me non satis mihi constare dum n. 72. improbaui descriptionem substantiæ, qua dicitur esse illud, quod reddit naturam incommunicabilem alteri supposito, quia non posset intelligi illa descriptio, nisi intelligeretur suppositum, quod ponitur in illa, & non posset suppositum intelligi, nisi intelligeretur substantia qua constituitur; vnde obscurum per æque obscurum explicatur in illa descriptione, dicit autem Maftrius me, damnando illam descriptionem, non satis mihi con-

stare, quia n. 67. explicaueram incommunicabilitatem personæ per negationem communicabilitatis, qua natura diuina communicatur tribus personis, & natura humana de facto communicata est supposito diuino.

At fallitur toto caelo Maftrius: nam illo loco non explicavi incommunicabilitatem per negationem communicationis cum persona vlla sub conceptu aut nomine personæ; sed per negationem communicationis, quam habet natura diuina cum Patre & Filio & Spiritu sancto; & natura humana cum filio Diuino, & quamuis Pater & Filius & Spiritus sanctus sint personæ, tamen sub illis nominibus formaliter non significantur, quatenus sunt personæ, neque vt quis concipiat ipsos sub illis rationibus est necessarium, vt intelligat quid sit persona, aut quam incommunicabilitatem dicat.

Deinde, quia omnes credunt naturam humanam esse communicatam Verbo, & diuinam tribus personis diuinis, & propterea debeant habere aliquem conceptum de personis, quamuis non debeant cognoscere distincte, quid sit persona, optime posset incommunicabilitas naturæ explicari per ordinem ad illam communicationem omnibus credentibus, & concipientibus consequenter aliquo modo personas, & communicationes naturæ diuinæ tribus, & humanæ vni ex illis.

Sed quando quis vellet explicare personam, vt sic, profecto ineptissime explicaret ipsam per negationem communicationis alteri supposito, aut personæ propter rationem præmissam.

Ad quam nullo modo satisfacit Maftrius dicendo, quod militet etiam contra definitionem singularis cum dicitur id, quod est indiuisibile in plura singularia, de quibus prædiceretur vt superius de inferioribus, & contra definitionem singularitatis, quando dicitur esse illa, per quam redditur natura incommunicabilis alteri singulari, vel indiuiduo.

Concedendum enim quod militet quidem ratio prædicta contra illas descriptiones, & propterea quod pessimæ sint.

Nec vlllo modo admittendum, quod dicit Maftrius, posse interdum poni aliquid eiusdem rationis cum definito in definitione, non tanquam explicans definitum, sed tanquam additum: sic absolutum, inquit definitur esse, quod non ordinatur ad aliud absolutum. Genus generalissimum quod alij Geneti non supponitur, vnde infert quod suppositum poterat poni in descriptione suppositi; præsertim cum suppositum, quod ponitur in illa, sit suppositum diuinum, non creatum. Hæc, inquam doctrina non est admittenda: nam falsum est, quod bene explicetur absolutum per ordinem ad aliud absolutum, & si aliquis non cognosceret aliunde quid est genus, pessime explicaret genus generalissimum per ordinem ad aliud Genus, supposito autem quod sciatur, quid sit Genus bene declaratur generalissimum esse, quod non habet supra se Genus, aut non supponitur Geneti.

Et certe nisi deseruiret suppositum positum in definitione suppositi, vt intelligatur ratio suppositi, frustra in ea poneretur, & si suppositum sub conceptu suppositi sit terminus incommunicabilitatis, vt ait Maftrius, certe repugnat incommunicabilitatem intelligi, quin intelligatur suppositum sub ratione suppositi.

Deinde, quod ait suppositum diuinum esse suppositum, quod ponitur in illa descriptione omnino falsum est, nam suppositum debet esse incommunicabile etiam supposito creato, & præterea etiam suppositum diuinum deberet intelligi antequam intelligeretur suppositum definitum, quod implicat.

De substantiis partialibus.

144. Modo restat, vt aliquid breuiter subiungamus de substantiis partialibus, circa quas non levis est controuersia inter recentiores, an dentur, necne. Est autem hæc difficultas de substantiis rerum materialium compositarum: quæ res cum habeant duplicem compositionem, vnam essentiali ex partibus essentialibus, vt materia, & forma; alteram integram ex partibus integralibus, vt est compositio hominis ex manu, pede, capite, ossibus.

offibus, neruis, & aquæ ex partibus pluribus, quarum quælibet est aqua: hinc queritur an similiter huiusmodi rerum substantia seu supposititas sit composita ex pluribus partibus, ita scilicet, vt & materia, habeat propriam substantiam, & forma propriam, & manus propriam, & caput propriam, & quælibet pars integralis aquæ propriam: & ne reducatur quæstio ad nomen, vtque controuersia melius intelligatur.

Aduertendum est, illud quod hic vere queritur, esse, an substantia totalis, & supposititas, qua dicitur natura humana v.g. subsistere, in se, sit composita ex pluribus entitatibus realiter distinctis, quarum vna afficiat per se immediate vnâ partem istius naturæ, altera alteram; an verò non constet huiusmodi partialibus entitatibus. Hæc est realis controuersia huius rei. Alia verò, qua controuerteretur, an illæ partiales entitates, si darentur, essent dicendæ substantiæ partiales, est mere de nomine, & propterea longe minoris momenti. Quamuis autem hæc difficultas procedat potissimum in sententia eorum, qui putant substantiam esse quid posituum, tamen quia suo modo habet locum in nostra sententia, & quia vtile erit scire, quid dicendum sit in illa altera sententia, volui eam examinare.

Senten-
tia Sua-
rij.

145. *Suar. disp. 34. Met. sect. 5.* asserit quæcumque substantiam substantiæ compositæ constare ex partibus tam essentialibus, correspondentibus sc. partibus essentialibus eiusdem substantiæ, quam integralibus correspondentibus partibus eius integralibus, atque adeo quælibet esse diuisibile. Et cum aliquid possit esse indiuisibile dupliciter; *Primo* quatenus habet partes, siue illæ partes sint tales, vt seorsim possint remanere, siue non. *Secundo* ita, vt habeat partes, quæ seorsim possint remanere, & existere; dicit Suarez quod partes substantiæ possint seorsim separari, & conseruari: vnde quando destruitur totum aliquod physicum, v.g. homo, licet consequenter tollatur substantia totalis, non tamen tollitur substantia partialis materiæ, nec substantia partialis animæ: & rursus quando destruitur totum integrale per discontinuationem partium, vt tota aqua composita ex mari, & ex gutta aliqua, quæ tolleretur ab ipso, licet tollatur substantia totalis, non tamen tollitur substantia partialis aut reliqui maris, aut ipsius guttæ.

Ad hæc addit, quod licet substantia cuiusvis totius physici sit composita ex partibus correspondentibus partibus ipsius physici; & licet pars correspondens materiæ, vocari possit substantia partialis: tamen pars correspondens formæ non sepe vocari debet substantia partialis, sed solum quando forma est indepēdens à materiā, vt est sola anima rationalis; vnde in solo homine admittit duas substantias partiales correspondentes partibus physici ipsius.

146. Hanc sententiam subtilissime proponit *Vasq. 3. par. disp. 33. c. 1.* qui ipse negat vllō modo substantias, aut modos partiales essentielles correspondentes materiæ & formæ; admittit autem modos partiales correspondentes partibus integralibus, quamuis neget illos debere vocari substantias partiales: & cum eo conuenire videtur *Lorca disp. 29. c. 1.* & *Lugo disp. 12. sect. 3. n. 37.* hoc tamen discrimine, quod *Vasq. nu. 6.* neget substantiam totalem integram ex modis partialibus esse ita diuisibilem, vt vna pars eius possit manere, separata altera; *Lugo* verò n. 54. oppositum doceat.

Vnde sententia *Vasqui* est, quod quando vnica pars maris, v.g. separatur ab ipso, aut adiungitur ipsi, statim pereat substantia totius maris, & adueniat noua: sicut aliqui philosophantur de vnione animæ rationalis ad corpus, dicentes, quod deperdita, aut acquisita quacunque minima hominis parte integrali, statim deperdatur vnio, quā antecederet habuit anima ad corpus, eiusque loco alia succedat. *Lugo* verò putat non ita esse, sed separata vna parte maris, manere modos, quibus vtraque pars ante separationem afficiebatur, & ab iis vtramque partem discontinuatam habere, formaliter in se subsistere, & esse suppositatam, quando natura istarum partium est physice completa completionē essentiali, vt fit in partibus aquæ. Vnde fatetur hic author dari substantias partiales, non verò physicas, hoc est substantias partium physicarum essentialium.

145. *Fundamentum Suarij* est valde vrgens, nimirum, quia vnicus indiuisibilis modus non potest per se primò afficere aliquid diuisibile; ergo cum totum compositum physicum sit diuisibile in partes essentielles, debet subsistere substantia composita ex partibus correspondentibus suis partibus essentialibus.

Confirmatur, quia si esset vnicus modus, quæro quid per se primò immediate afficeret, an materiam primam v.g. lapidis, vel formam eius, vel vtrumque simul? Si primum dicatur, aut secundum, tum totum subsisteret per substantiam competentem immediate vni parti: si tertium dicatur, nimirum quod afficiat vtrumque simul, præterquam quod absurdum videatur, idem indiuisibile, quod non sit spirituale, afficere simul immediate duo subiecta distincta realiter, vt sequeretur in illa sententia; adhuc in substantia hominis esset difficultas specialis, quia deberet esse spiritualis & corporalis simul; spiritualis, quia esset modus immediate conueniens animæ; materialis, quia esset modus immediate conueniens corpori, & dependens ab ipso.

148. Magis autem ad oculū quasi valet hoc fundamentum in toto integrali homogeneo, v.g. in tota aqua, cuius substantia, si esset indiuisibilis, aut deberet extendi per totam aquam maris, v.g. & ita aliquid idem numero existens actu prope Hiberniam, simul actu existeret prope Indiam; quod per se videtur satis absurdum; aut deberet esse in aliqua determinata parte, quod minus est absurdum: tum quia non posset assignari in quam, cum esset eadem ratio de omnibus; tum quia quæcumque pars eius est diuisibilis, & consequenter tam incapax ipsius, quam tota aqua. Deinde quod dicit Vasquez, substantiam integram esse quidem diuisibilem, sed non ita, vt possit vlla pars, separatis aliis partibus, remanere; in primis gratis dicitur, & præterea absurdum videtur, quod ablata guttula maris prope Hiberniam, aliquod complementum totius reliqui maris, etiam in India destrueretur, & producatur eius loco aliud. Quamuis enim non videatur absurdum, quod producta aut destructa vna albedine, per totum mundum omnia alia alba perdant, aut acquirant relationem similitudinis, quæ habet ex natura fundamenti resultare per positionem aut destructionem termini; tamen id nullo modo dicendum est de aliquo; absoluto complemento substantiali, quale putat Vasquez esse supposititatem, præsertim siue euidenti necessitate.

149. *Et per hoc maxime confirmatur præcedens probatio*, quia licet non sit impossibile de potentia absoluta, quod aliquid indiuisibile, etiam non spirituale, subiectetur in subiecto diuisibili; tamen quod naturaliter ita subiectetur, non est dicendum absq; necessitate; nec quod ita fiat in proposito; quia non est dicendum, quod quoties accedit, aut recedit vna guttula maris, toties accedat aut recedat complementum nouum completis totum mare quaquaversum; cui similem ob causam dixi in Physica, vnionem animæ etiam rationalis ad corpus, non esse indiuisibile, sed diuisibilem integraliter. Quod est etiam fundamentum, cur *Lugo* recedat hac in parte à *Vasque*.

Idem autem *Lugo* responderet ad fundamentum Suarij, quatum ad substantias partiales physicas, non esse inconueniens, quod eadem simplex & incomposita substantia faciat materiam & formam subsistere, sicut non est inconueniens, quod vniantur vnica simplici vnione. *Sed in primis falsū est*, quod vniantur vnica vnione, vt patet ex dictis primo Physicorum. Deinde non est eadem ratio de vnione & substantia, quia vnio subiectatur in vno extremo, & terminatur ad alterum; & hac ratione videretur vnica posse sufficere tam simplex, quam esset ipsum extremum, si nihil aliud impediret: at substantia non est nexus duorum extremorum connectens illa, nec habens materiam pro subiecto, & formam pro termino, aut contra; sed æquæ, & eodem modo afficiens immediate vtrumque secundum hos autores: ergo non potest esse simplex, quamuis vnio posset esse simplex.

150. *Fundamentum Vasqui* est, quod de ratione substantiæ, sit facere re, quā afficit, omni modo incommunicabilem; ergo

ergo cum pars tam physica, quam integralis actu existens in toto, sit communicata toti, non potest esse incommunicabilis, & consequenter non potest affici aliqua subsistentia partiali.

Confirmat primo, quia non potest assignari, quisnam esset effectus proprius subsistentiæ partialis, aut entitatis vilius partialis modalis, quæ afficeret immediatè formam & materiam; ergo non datur talis entitas. Hoc fundamentum fusè proponitur ab eodem auctore cap. 2. & 3. eoque vtitur tam *Lorca*, quam *Lugo* supra.

Confirmat secundo, quia non dantur in composito substantiali plura supposita partialia; ergo neque debent dari plures subsistentiæ partiales, quia est eadem ratio de vno ac altero.

Confirmat tertio: licet supposititas integralis habeat plures partes, ex quibus coalescit, tamen neutra ex illis partibus debet vocari supposititas; sicut licet homo constitutur ex pluribus partibus, neutra tamen ex illis partibus debet vocari homo, sed bene pars hominis. Hoc est in substantia totum fundamentum Vasquis.

151. *At certe mihi longè minoris ponderis videtur*, quam vt propereca iis, quæ ipsius sententiam comitantur, difficultatibus, quis se exponat. Nam in primis, vt patet ex dictis supra de incommunicabilitate naturæ personarum, nullo modo habetur à supposititalitate negatio communicationis cum partibus siue essentialibus, siue integralibus, cum constet eas naturas, quæ talem incommunicabilitatem habent, eam non à personalitate habere, sed à seipsis; vt euident est in natura Angelicæ; ergo communicabilitas partis, siue essentialis, siue integralis, respectu alterius compartis, non tollit, quo minus habeat subsistentiam partialem.

Confirmatur primo: æque immediate subsistentia totalis afficit, vel secundum se totam, vel secundum partem sui, quamcumque tam integram quam essentialem, secundum *Vasquæ* & *Lugonæ*, quàm ipsamet subsistentia partialis secundum Suarezium deberet afficere; ergo non magis debet subsistentia partialis, si daretur, impedire communicationem siue essentialem, siue integram istarum partium, quam subsistentia totalis: sed hæc illam non impediret, vt manifestum est; ergo nec illa. Consequentia patet à paritate rationis, nec certè vlla disparitas assignari potest vilius momenti.

Confirmatur secundo hæc specialiter cōtra *Lugonæ*, quia non minus repugnat communicabilitas integralis supposititalitati, aut subsistentiæ, quam communicabilitas essentialis; sed illa secundum illum non est incompatibilis cum subsistentiâ; ergo neque hæc.

152. *Dices*, cum eodem *Lugone*, disparitatem esse, quod subsistentia impediatur omnem, quam potest, incommunicabilitatem; potest autem impedire communicationem essentialem facilius quam integram.

Sed hæc responsio est prorsus incommoda: tum quia argumentum conatur probare, vtramque communicationem posse impediri, & de facto impediri, vel certe nullâ impediri de facto; tū quia tota ratio, cur possit impediri communicatio essentialis, est quia per subsistentiâ tollitur, quo minus res possit esse in alio, & consequenter quod subsistit etiam subsistentia partiali, non potest esse in alio, nec communicabilitas essentialis, qua mediante res possit esse in alio, compati potest cum subsistentiâ: sed pars integralis mediante communicatione potest esse in alio, quantum est ex se; ergo per subsistentiam potest tolli, & de facto tollitur eius communicabilitas, aut certe illud fundamentum non valet.

153. *Dices secundo cum eodem*, partem integram non tam proprie esse in alio, quam partem essentialem. *Sed contra*, quia licet non tam proprie esset fortassis in alia parte, quam forma in materia, tamen certum est, quod tam proprie sit in alia parte quam materia sit in forma, & quod magis proprie, & intrinsece sit in toto composito integrali resultante ex illa & aliis partibus, quam materia in forma, imò & quam forma in materia, ergo sicut subsistentia impediret secundum ipsum, quod materia posset communicari formæ, ita etiam im-

pediret quominus pars integralis communicetur alteri parti, aut saltem alteri composito.

Per hæc in forma patet, ad prædictum Vasquis fundamentum, negando antecedens.

Ad primum confirmationem respondeo, negando antecedens, etiam, ex suppositione quod subsistentia esset modus absolutus: qualis enim effectus tribuitur subsistentiæ totali respectu totius naturæ, talis tribui potest subsistentiæ partiali respectu partis, quam afficeret; præsertim cum, vt sufficienter probatum est, negatio communicabilitatis per modum partis aut essentialis, aut integralis, non sit effectus supposititalitatis totalis.

154. *Ad secundam confirmationem* nego consequentiâ, quia ad suppositum requiritur non solum subsistentia, sed etiam natura singularis non communicata actu, cum dependentia alteri naturæ immediatè, siue physice, siue integraliter; vnde cum in toto integrali aut physico non reperiantur plures tales naturæ, sed vna tantum, propterea non dantur in eo plura supposita. At ad subsistentiam partialem non requiritur subiectum non communicatum alteri physice aut essentialiter, vnde quandoquidem plura subiecta reperiantur in quolibet supposito materiali, quæ nullum habeant impedimentum, quo minus cuiuslibet sua propria subsistentia corresponderet, præterquam quod non reperiantur plura in tali supposito, sic non comunicata, sequitur manifeste plures supposititalitates, quantum ad hoc posse reperiri in quolibet supposito, quamuis plura supposita in eo non reperiantur.

Confirmatur, quantum ad subsistentias partium essentialium, quia anima rationalis dum in triduo mortis afficiebatur personalitate Verbi, non dicebatur suppositum; ergo multo minus diceretur tale, quando coniungeretur actu alteri parti.

Ad tertiam confirmationem fateor partes cuiuslibet compositi non debere habere rationem, aut denominationem essentialem ipsiusmet compositi: quod euidenter ostendit exemplum de homine, & quouis composito heterogeneo: at certum est quod aliquod compositum possit habere partes eiusdem rationis, & denominationis essentialis cum ipso toto, vt non minus euidenter ostendit exemplum de aqua, cuius quælibet pars integralis est aqua. Huiusmodi autem totum diceret esse subsistentiam totalem, quicumque diceret eam esse compositam ex subsistentiis partialibus.

CONCLUSIO I.

155. *Subsistentia seu supposititas totius completi integralis, vt aquæ, & totius hominis, est compositum ex subsistentiis partialibus, correspondentibus partibus ipsius totius.* Hæc est *Suaris* supra & *Lugonis*, patetque ex dictis, præsertim cum nihil aliud adferri possit, quod impediatur.

Dices: si darentur huiusmodi subsistentiæ partiales, deberent vniri inter se per alias vniones, aut modos distinctos, & sic daretur magna ac inutilis multiplicatio modorum.

Respondeo negando sequelâ, quia sufficeret vniri subiecta earum, eo enim ipso ipsamet sufficenter vnirentur, quod maxime habet locum, si dicatur nobiscum, quod consistent in negationibus: quod si non sufficeret vnio subiecti, sed præterea requireretur vnio particularis ac distincta inter ipsamet supposititalitates partiales, cōcederetur sequela; nec in tali casu inutiliter, sed necessarid multiplicarentur vniones aut modi; vt patet.

Dices secundo: posset assumi iuxta hoc vna pars totius integralis aquæ, vnita alteri parti, non assumpta altera parte.

Respondeo hoc non esse vilo modo inconueniens: in tali verò casu pars assumpta à Verbo non faceret cum ipso suppositum, sicut nec altera pars faceret cum subsistentia sua partiali; sed vtraque pars faceret vnum suppositum, sicut quando afficeretur duabus subsistentiis propriis partialibus, quarum vnus vicem præstaret in eo casu Verbum, Diuinum.

156. Hinc habetur, iuxta hanc sententiam, quæ iam magis communis est, posse fieri, vt aliqua natura

Subsistentia totalis totius integralis est composita.

Natura
supposita
pro-
pria per-
sonalita-
te positi-
ua por-
rit face-
re cum
alia simi-
li vnum
suppositum
abque
deperdi-
tione
vllius
entitatis
positiuu.

suppositata, propria suppositualitate, posset facere vnum suppositum cum alio supposito, sine perditione vllius modi positiui, etiam si personalitas propria consisteret in tali modo, quia vna aqua separata ab alia esset suppositum, sicut & altera; & si coniungeretur vtrique, vt de facto saepe fit, absque deperditione alterutrius suppositualitatis, faceret vnum suppositum. Vnde non valet haec consequentia, quia multi vntur: iam haec natura facit vnum suppositum cum alio supposito, & ante non faciebat, sed erat suppositata in se; ergo iam perdit modum positiuum, quo ante afficiebatur.

Dices: iam non est personata personalitate propria, sicut fuit ante; ergo iam perdidit personalitatem propriam, & consequenter valet praedicta consequentia.

Respondeo distinguendo antecedens: non est personata personalitate propria formaliter sub illa denominatione, concedo antecedens; realiter quoad omne positiuum, quod dicit illa personalitas, nego antecedens. Et similiter distinguo primū consequens: formaliter sub illa denominatione, concedo: realiter quoad omne positiuum, quod dicit, nego primam, & secundam consequentiam.

157 *Et si queras,* cur non habeat illam suppositualitatem formaliter sub denominatione suppositualitatis, si habeat eam realiter?

Respondeo, quia ad illam denominationem formalem requiritur ex parte naturae negatio vnionis, physicae cum alia natura. Et ne hoc mirum videatur, aduertendum est, quod quemadmodum idem modus positiuus habet rationem formalem personalitatis, quatenus solum afficit naturam rationalem non verò quatenus afficit naturam irrationalem, quia scilicet ad illam denominationem requiritur talis conditio in natura: ita similiter non est mirum, quod requireretur conditio praedictae negationis, vt habeat denominationem formalem suppositualitatis totalis, aut personalitatis.

Dices secundo: ergo si personalitas propria consisteret in positiuo, non sequeretur, quod fuerit perdita ex eo quod natura humana faciat vnā personā cum Verbo.

Respondeo negando consequentiam, quia ipsamet natura, quae affici deberet propria personalitate, per illam assumptionem afficitur immediate à personalitate Verbi secundum eandem partem: eadem autem pars non potest immediate affici duabus personalitatibus, licet idem totū possit affici duabus suppositualitatibus, quarū vna vni, & altera alteri parti correspondeat immediate.

CONCLUSIO II.

158 *Non dantur subsistentia partiales in supposito materiali correspondentes partibus physicis essentialibus eius.* Haec est *Vasquez*, *Lorca*, *Lugo*, supra, contra *Suarem* & videtur mihi conformior principiis *Doctores*, nec posse habere in aliis principiis vllam probabilitatem; vnde quamuis eam praedicti auctores teneant non satis bene ab iis probatur, vt patet ex supra dictis.

Probatur ergo aliter, quia, vt modo suppono, totum physicum essentialiter dicit tertiam entitatem distinctam realiter à partibus physicis simul sumptis & vnitis: sed illa tertia entitas est sufficiens subiectum subsistentiae totalis vnus simplicis, & per hoc, quod poneretur vna subsistentia in illa entitate, tota substantia per illam vnā subsisteret eo modo, quo suppositum per se debet subsistere; ergo non est necesse vt ponantur subsistentiae partiales in partibus physicis istius compositi. Et haec probatio currit, siue subsistentia ponatur esse quid positiuum, siue negatiuum.

Probatur secundo: quod habet subsistentiam creatam, debet esse incommunicabile alteri subsistentiae superuenienti; hanc enim incommunicabilitatem dat subsistentia suo immediato subiecto: sed parti physicae superuenit subsistentia totius: ergo si simul afficeretur subsistentia partiali propria esset communicabilis alij subsistentiae superuenienti.

Confirmatur, quia subsistentia propria vnus subiecti non potest esse subsistentia propria alterius realiter distincti, quod non est constitutum intrinsecum ipsius; ergo subsistentiae partium vnitarum, si darentur tales,

non possunt esse subsistentia immediata tertiae entitatis ab ipsis realiter distinctae, & consequenter illa tertia entitas debet habere alteram subsistentiam immediatā.

159. *Probatur tertio,* quia vt habet *Doctores*, 3. disp. 2. quest. 2. *Almainus ibidem*, quos sequitur *Vasquez*, d. 39. cap. 3. prius natura humana, prioritate naturae assumpta est, quam partes essentialis, & sine dubio ipsa natura humana immediate assumpta est; & ea mediante partes: sed certum est quod haec doctrina multo facilius defenditur, dicendo, quod partes physicae humanitatis non habeant, dum in toto existunt, proprias personalitates partiales, ergo ita est dicendum.

Confirmatur conclusio, quia non est eadem ratio de partibus integralibus & essentialibus, quia totum integrale non dicit tertiam entitatem distinctam realiter à partibus sicut totum essentialiter, vt suppono ex dictis, in *Physica*, dum ageretur de distinctione totius à partibus. Quod si diceret, profecto eodem modo de subsistentiis partialibus partium integralium, ac partium essentialium esset philosophandum, quantum ad difficultatem praesentem.

Dices: destructa vnione totius humanitatis ad Verbum in triduo, mansit vnio partium eius, corporis scilicet & animae ad Verbum: ergo immediate vnichantur ipsi: & non tantum mediante vnione humanitatis, & consequenter per illam vnionem tollebantur subsistentiae partiales, quas alias haberent.

Respondeo distinguendo antecedens: mansit vnio, quae fuit antecesser; nego; alia vnio de nouo producta, concedo, & nego primam consequentiam, & secundam consequens.

CONCLUSIO III.

160. *Partes essentialis separatim existentes habent suas subsistentias.* Haec est communis quantum ad animam rationalem, & patet, tum quia anima, & idem est de reliquis partibus per se existentibus, non solum est per se existens, prout talis perfectas apponitur inhærentiae accidentis, sed etiam prout dicit negationem existendi in vilo supposito extrinseco. Tum & praecipue quia ideo colligimus humanitatem habere personalitatem propriam, quia completur de facto per suppositualitatem Verbi: sed tam anima separata in triduo, quam corpus Christi separatim, complebantur per suppositualitatem Verbi; ergo separatim existentia, si non vnirentur cum Verbo, haberent complementum proprium siue negatiuum, siue positiuum, distinctum realiter ab ipsis: sed illud complementum esset subsistentia partialis; ergo haberent ex se tale complementum, si separatim existerent absque vnione inter se, aut cum suppositualitate alterius naturae. Et haec modò de personalitate, & subsistentiis partialibus sufficiant.

DISPUTATIO III.

De Proprietatibus Entis vt sic.

Res proprietates, seu passiones, seu attributa communiter assignant enti *Doctores*, *Veritatem* scilicet, *Veritatem*, & *Bonitatem*, de quibus hic breuiter agendum.

QVÆSTIO I.

Quomodo haec proprietates distinguantur ab ente,

1. *Quodlibet ens esse Vnum, Verum, & Bonum, nō solum communiter admittitur, sed ex dicendis de his proprietatibus in particulari patebit; vnde modò tantū, quomodo ab ente distinguantur, examinandum.*

CONCLUSIO I.

Haec proprietates distinguuntur aliquo modo ab ente. Haec est communissima, & patet, quia alias non essent proprietates eius: & quia alio modo explicatur, natura entis, vt est vna, vera, bona, & vt est ens; quod non esset verum, nisi aliquo modo distinguerentur haec proprietates ab ipso.

CONCLV

Nō dantur
subsi-
stentia
partiales
corres-
ponden-
tes parti-
bus phy-
sicis.

Partes
essentia-
liaes
separa-
tim exi-
stentes
habent
suas pro-
prias
subsiste-
ntias.

Proprie-
tates en-
tis ali-
quo mo-
do ab ip-
so distin-
guantur.